МАШИНАЛАРДА 2 МИЛЛИОН ТОННА ПАХТА ТЕРИЛДИ!

ОЛТИН ҚЎЛЛИ МЕХАНИЗАТОРЛАРГА ОФАРИН!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 14 октябрь 1973 йил, якшанба ◆ № 243 (15.717). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ КЕЧАГИНА ЎЗ ИШИНИ ТУГАЛЛАГАН ПЛЕНУМИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ЭКОНОМИКАСИ МАДАНИЙ ва ПАРТИЯВИЙ ҲАЁТИДА ҒОЯТ МУҲИМ БЎЛГАН МАСАЛАЛАРНИ: ПАХТА ҲАМДА ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИКНИНГ БОШҚА МАҲСУЛОТЛАРИНИ ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛИШНИ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КУЧАЙТИРИШ ҲАМДА СОВЕТ ИТТИФОҚИДАГИ ПАХТАКОР РЕСПУБЛИКАЛАР ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ҚАТНАШГАН ЙИҒИЛИШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ЮКСАК СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШНИ ТЕЗЛАШТИРИШ ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДАГИ, КПСС XXIV СЪЕЗДИНИНГ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ХАЛҚ МАОРИФИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ҲАМДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИДА ПАРТИЯ ҲУЖЖАТЛАРИНИ АЛМАШТИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДАГИ МАСАЛАЛАРНИ КЕНГ МУҲОКАМА ҚИЛДИ.

ПЛЕНУМ ШУ НАРСАНИ ЗЎР МАМНУНИЯТ ВА ҚАТЪИЙ ИШОНЧ БИЛАН ҚАЙД ҚИЛДИКИ, **ПАРТИЯНИНГ ҒАМХЎРЛИГИГА ЖАВОБАН ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТЧИЛАРИ КПСС XXIV СЪЕЗДИНИНГ ТАРИХИЙ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ЙЎЛИДА ТАҒИН ҲАМ ЯХШИРОҚ, АКТИВРОҚ МЕҲНАТ ҚИЛАВЕРАДИЛАР, ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ ҲАММА ТАРМОҚЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАРГА ЭРИШАДИЛАР, ДАВЛАТГА ПАХТА, ДОН, САБЗАВОТ, МЕВА, УЗУМ, ГЎШТ, СУТ ҲАМДА БОШҚА ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИ СОТИШ ЮЗАСИДАН ОЛИНГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ ҲЕЧ СЎЗСИЗ БАЖАРИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАЙДИЛАР,** КУЗГИ-ҚИШКИ ДАЛА ИШЛАРИНИ ЎЗ ВАҚТИДА ВА ЮҚОРИ СИФАТЛИ ҚИЛИБ БАЖАРАДИЛАР, ЧОРВА МОЛЛАРИНИ ҚИШИ БИЛАН ТЎЙДИРИБ БОҚИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИНИ КЎРИБ ҚЎЯДИЛАР ВА ШУ ТАРИҚА КЕЛГУСИ ЙИЛДА ТАҒИН ҲАМ КАТТАРОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КЎРСАТКИЧЛАРИГА ЭРИШМОҚ УЧУН МУСТАҲКАМ ЗАМИН ЯРАТАДИЛАР.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 56 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг ЧАҚИРИҚЛАРИ

1. Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 56 йиллиги!

2. Яшасин жаҳон тарихида янги давр — дунёни революцион янгилаш, капитализмдан социализмга ўтиш даврини очиб берган Улуғ Октябрь!

3. Яшасин абадий барҳаёт революцион интернационал таълимот, барча мамлакатлар меҳнаткашларининг империализмга қарши, социализм ва коммунизм ғалабаси учун кураш байроғи — марксизм-ленинизм!

4. Коммунистлар! КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги умумхалқ курашининг олдинги сафида борингиз, омманинг актив ташкилотчилари ва тарбиячилари бўлингиз!

5. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш учун актив курашингиз!

6. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилини муносиб равишда туғаллаймиз! Тўққизинчи беш йиллик планини муваффақиятли бажариш йўлидаги умумхалқ социалистик мусобақасини кенг қулоч ёйдирайлик!

7. Коммунизм бинокори — улуғ совет халқига шон-шарафлар!

8. Яшасин коммунизм қурилишидаги етакчи куч — Советлар мамлакатининг қаҳрамон ишчилар синфи!

9. Яшасин коммунизмнинг актив қурувчиси — шонли колхозчи-деҳқонлар!

10. Яшасин коммунизмнинг актив қурувчиси — совет халқ зиёлилари!

11. Яшасин ишчилар синфи билан колхозчи-деҳқонларнинг иттифоқи! Совет жамиятининг бузилмас ғоявий-сиёсий бирлиги мустаҳкамланаверсин!

12. Яшасин КПСС ленинча миллий сиёсатининг буюк ғалабаси — СССР халқларининг интернационал бирлиги ва қардошларча дўстлиги!

13. Яшасин ишчилар синфининг, бутун совет халқининг синалган авангарди — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

14. Яшасин чинакам халқ ҳокимияти органлари — меҳнаткашлар депутатлари Советлари! Социалистик демократия ривожланиб, мустаҳкамланаверсин, Советлар депутатларининг активлиги ошаверсин, давлатни бошқаришда меҳнаткашларнинг иштироки кенгаяверсин!

15. Совет касаба союзлари! Социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилангиз ва унинг таъсирчанлигини оширингиз! Ишлаб чиқаришни бошқаришга меҳнаткашларни кенгроқ жалб этингиз!

Яшасин коммунизм мактаби — совет касаба союзлари!

16. Йигит ва қизлар! Марксизм-ленинизм таълимотини, фан, техника ва маданият ютуқларини қунт билан эгаллангиз! КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун актив курашчилар бўлингиз!

17. Яшасин коммунизм ёш бинокорларининг илғор отряди — Ленин комсомоли!

18. Яшасин коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари — совет хотин-қизлари!

19. Совет жангчилари! Жанговар ва сиёсий тайёргарликда юксак кўрсаткичларга эришингиз, совет халқининг тинч меҳнатини сергаклик билан қўриқлангиз!

Яшасин социалистик Ватаннинг ишончли қалқони — СССРнинг Қаҳрамон Қуролли Кучлари!

20. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ватан қудратининг ва халқ фаровонлигининг ўстиришнинг негизи бўлган социалистик экономикани янада юксалтириш учун сабот билан курашингиз!

21. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Юксак меҳнат унумдорлигига ва ишлаб чиқариш самарадорлигига эришингиз, иқтисодий тежашга қаттиқ амал қилингиз, камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот беришга интилингиз!

22. Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли равишда бажарган саноат, қурилиш ва транспорт ишчиларига, новаторлари ва илғорларига шон-шарафлар!

23. Саноат ходимлари! Мамлакатнинг индустриал қудратини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун курашингиз! Янги қувватларни тезроқ ўзлаштиришга, техника тараққиётини жадаллаштиришга эришингиз!

Янги техника ва илғор технологияга — кенг йўл!

24. Саноат ходимлари! Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз ва уларнинг турларини янгилангиз, сифатини яхшилангиз ва таннархини камайтирингиз!

25. Қурилиш ходимлари! Янги объектларни ўз вақтида ишга туширишга қунт билан ҳаракат қилингиз! Қурилиш сифатини ошириш ва таннархини камайтириш учун курашингиз!

26. Транспорт ва алоқа ходимлари! Транспорт ва алоқа воситаларини ривожлантирингиз ва такомиллаштирингиз! Халқ хўжалигига хизмат қилишни ҳар томонлама яхшилангиз, совет кишиларининг эҳтиёжларини тўлароқ қондирингиз!

27. Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ҳамда давлатга сотиш соҳасидаги юксак социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини ўзларининг фидокорона меҳнати билан таъминлаган колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, механизаторларга, қишлоқ хўжалик мутахассисларига, тайёрлаш ва транспорт ташкилотларининг ходимларига, барча кишиларга шон ва шарафлар!

28. Колхоз ва совхозларнинг меҳнатчилари! Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ҳамда давлатга сотиш соҳасидаги планлар ва социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш учун курашингиз!

Чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, кўкламги экишга намунали тайёргарлик кўриш ва 1974 йилда мўл ҳосил олиш учун мусобақани кенг қулоч ёйдирингиз!

29. Колхозчилар ва совхозларнинг ходимлари! Ердан, техникадан, меҳнат ва моддий ресурслардан ишнинг кўзини билиб фойдаланингиз! Барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ва чорвачилик маҳсулдорлигини оширингиз, маҳсулот етиштиришни кўпайтирингиз, унинг таннархини пасайтирингиз!

30. Саноат ва қишлоқ хўжалик ходимлари! Колхозлар билан совхозларнинг моддий техника базасини мустаҳкамлангиз! Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини электрлаштириш, комплекс механизациялаш ва химиялаш, ерларни мелиорациялаш суръатларини жадаллаштирингиз!

31. Савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат ва коммунал хўжалик ходимлари! Совет кишиларига хизмат қилиш маданиятини оширингиз, уларнинг талаб эҳтиёжларини тўлароқ ва яхшироқ қондирингиз!

32. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш учун курашингиз!

Меҳнат интизомини ва уюшқоқликни оширингиз!

Жамоат мулкини муқаддас билиб асрангиз ва кўпайтирингиз!

33. Халқ хўжалиги ходимлари! Иқтисодий билимларни, хўжалик юритиш ва бошқаришнинг замонавий методларини қунт билан эгаллангиз! Меҳнатни илмий ташкил этиш, илғор тажрибани, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини ишлаб чиқаришга активроқ жорий қилингиз!

34. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ҳар бир кишини коммунистик руҳда тарбиялашда, унинг меҳнат ва жамоат активлигини янада ривожлантиришда меҳнат коллективларининг ролини ҳар томонлама оширингиз!

35. Совет олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари, ихтирочилари ва рационализаторлари! Фан-техника тараққиётини ҳар томонлама жадаллаштирингиз, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлангиз! Замонавий фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигига тезроқ жорий этишга эришингиз!

36. Адабиёт ва санъат арбоблари, маданият ходимлари! Совет санъатининг партиявийлиги ва халқчиллиги байроғини баланд кўтарингиз, бадиий маҳоратни такомиллаштирингиз, бутун қобилиятингизни коммунизм бинокорларини тарбиялашга сарфлангиз!

37. Олий ва ўрта мактаб ходимлари! Таълим сифатини ҳар томонлама оширингиз, халқ хўжалиги учун мутахассислар тайёрлашни такомиллаштирингиз! Ёш авлодни коммунистик ахлоқ руҳида, ўқишга ва меҳнатга онгли муносабат руҳида тарбиялангиз!

38. Соғлиқни сақлаш ва физкультура ходимлари! Аҳолига медицина хизматини яхшилангиз, физкультурани совет кишиларининг кундалик ҳаётига активроқ сингдирингиз!

39. Революция, уруш ва меҳнат ветеранлари! Ўзингизнинг бой тажрибангизни ёшларга ўргатингиз, ёш авлодни совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашда актив қатнашингиз!

40. Пионерлар ва мактаб ўқувчилари! Совет Ватанини астойдил севингиз, яхши ўқингиз, меҳнат малакаларини эгаллангиз! Ленин иши учун, коммунизм учун актив курашчилар бўлишга тайёрланингиз!

41. Ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг жанговар марксчи-ленинчи авангарди — империализмга қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун матонатли курашчилар — коммунистик ва ишчи партияларига қардошлик саломи!

42. Бутун дунё коммунистларининг марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми муқаддас негизидаги бирлиги ва жипслиги мустаҳкамланаверсин!

43. Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

44. Социалистик мамлакатларнинг халқларига қардошлик саломи! Халқаро ишчилар синфининг тарихий талабаси, империализмга қарши курашда ҳал қилувчи куч, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт таянчи бўлган жаҳон социализм системаси ривожланиб, мустаҳкамланаверсин!

45. Социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари! Яшасин социалистик халқлар ҳамдўстлиги ва бирлиги! Социализм мамлакатларининг қардошларча ҳамкорлиги мустаҳкамланиб равнақ топаверсин! Социализм душманларининг кирдикорларига қарши хушёр бўлиб турингиз!

Социалистик интернационализм байроғини баланд кўтарайлик!

46. Капиталистик мамлакатларда барча меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини қаттиқ туриб фидокорона ҳимоя қилаётган, тинчлик, демократия ва социализм учун курашаётган ишчилар синфига қардошлик саломи!

47. Мустамлака асорати кишанларини улоқтириб ташлаб, ўз мамлакатларининг мустақиллиги ва социал тараққиётини мустаҳкамлаш учун курашаётган халқларга қизғин салом!

48. Мустамлака ва қарам мамлакатларнинг империализмга ва ирқчиликка қарши, озодлик ва миллий мустақиллик учун курашаётган халқларига қизғин салом!

49. Революцион кучлар — жаҳон социализм системаси, халқаро ишчилар ҳаракати, халқларнинг миллий ва социал озодлиги учун курашчиларнинг қудратли иттифоқи мустаҳкамланаверсин!

50. Халқларнинг озодлиги учун, социализм учун курашиб, турмаларда ва фашизм зиндонларида азоб тортаётган мардона курашчиларга қардошлик саломи!

Капитал тутқунларига озодлик!

51. Империалистик агрессия кучлари устидан тарихий ғалаба қозонган қаҳрамон Вьетнам халқига қардошлик саломи!

Яшасин Совет — Вьетнам дўстлиги!

Ҳинди-Хитойнинг барча халқларига тинчлик, озодлик ва мустақиллик!

52. Реакцион-фашист кучларнинг террорига қарши мардона кураш олиб бораётган Чили ишчилар синфига, меҳнаткашларига ва барча демократларига қардошлик саломи!

Жаҳон халқлари! Чили ватанпарварлари билан бирдамликни мустаҳкамлангиз!

53. Жаҳон халқлари! Исроилнинг Араб давлатларига қарши агрессияси тўхтатилишини, Исроил агрессори босиб олган ҳамма араб ерлари озод этилишини, Яқин Шарқнинг ҳамма давлатлари ва халқлари учун мустаҳкам тинчлик ўрнатилишини талаб қилингиз! Адолатли кураш олиб бораётган араб халқлари билан бирдамлик кенгайиб, мустаҳкамланаверсин!

54. Ўз ерларини Исроил агрессорларидан озод қилиш учун адолатли кураш олиб бораётган Араб мамлакатларининг халқларига қизғин салом!

Совет ва араб халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

55. Европа мамлакатларининг халқлари! Европа қитъасини мустаҳкам тинчлик, хавфсизлик ва давлатлар ўртасида самарали ҳамкорлик районига айлантириш учун курашингиз! Халқаро кескинликни юмшатиш душманлари бўлган реакция ва реваншизм кучларининг кирдикорларини фош қилингиз!

56. Осиё мамлакатларининг халқлари! Давлатлар ўртасида тинчлик, ҳамкорликни ва яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлаш учун, Осиёда коллектив хавфсизлик учун курашингиз!

57. Жаҳон халқлари! Халқаро кескинликнинг юмшатилиши муқаррар тус олиши учун курашингиз, тинч-тотув яшаш принципларини турли социал тузумдаги давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабат нормасига айлантиришга эришингиз!

58. Жаҳон халқлари! Куч ишлатмаслик халқаро муносабатларнинг қонуни бўлиб қолишига, ядро қуроли эса абадий тақиқланишига эришингиз! Батамом ва ялпи қуролсизланиш учун, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашингиз!

59. Яшасин Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсати — халқлар тинчлиги ва дўстлиги сиёсати, империализмга, реакция ва урушга қарши курашаётган ҳамма кучларни жипслаштириш сиёсати!

КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программасининг ғоялари тантана қилаверсин!

60. Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мустаҳкамланиб, равнақ топаверсин!

61. Марксизм-ленинизм байроғи остида, коммунистик партия раҳбарлигида — коммунизм ғалабаси сари, олға!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВГА

Азиз Леонид Ильич!

Бугун биз, Ўзбекистоннинг ёш маккажўхорикорлари «оҳанрабо дон»дан юқори ҳосил олиш учун бошланган социалистик мусобақага якун ясаш учун яна ўз слётимизга тўпландик.

Совет Ўзбекистонининг барча комсомоллари, йигит ва қизлари номидан Сизга, азиз Леонид Ильич, партиямизнинг Марказий Комитетига оталарча ғамхўрлик ва эътибор учун чин юракдан фарзандлик миннатдорчилигимизни, социалистик Ватанга қизғин муҳаббат ва садоқат сўзларимизни йўллаймиз.

Бизнинг бутун орзуларимиз ва интилишимиз ягона мақсадга — ленинча ишлаш, ўқиш ва яшашга қаратилган. Комсомол учун партия топшириқларини бажаришдан юксак шараф йўқдир.

Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида Ўзбекстонимизда партия ташкилоти раҳбарлигида маккажўхори донидан юқори ҳосил олиш учун оммавий ҳаракат авж олиб кетди, бу ҳаракатда Сизнинг, азиз Леонид Ильич, ёш маккажўхорикорлар республика кенгашига йўллаган табрик хатингиз қудратли омил бўлди. Биз бу табрикни комсомол билети билан бирга сақламоқдамиз. Уни партиянинг Ўзбекистон комсомолига жанговар топшириғи сифатида ёддан биламиз.

«Маккажўхори суғориладиган деҳқончилик шароитида Сизнинг ёш қўлларингизда дон етиштиришни кўпайтиришнинг йирик резерви бўлиб қолиши мумкин» — Сизнинг бу сўзларингиз қишлоқ ёшларини янги меҳнат зафарларига илҳомлантирди. Сиз, Леонид Ильич, бизга маккажўхорикорликни комсомол оталиғига олишни топширдингиз ва бизнинг ҳар гектар ердан 60 центнердан дон етиштириш ва йиғиб олишдан иборат интилишимизни маъқулладингиз. Республиканинг комсомол далаларида 1224 комсомол-ёшлар бригадаси меҳнат қилди. Сизга шуни хабар қиламизки, маккажўхорини йиғиб олиш тўла-тўкис тугалланди. 300 минг тонна маккажўхори дони олинди.

Бироқ биз ҳали кўп иш қилишимиз кераклигини эътироф этамиз, ҳосилдорлик бўйича олдимизга қўйган мақсадга эришолмадик — ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 57 центнердан маккажўхори дони олдик. Шунга қарамай, бир йил ичида ҳосилдорлик икки баравар ошди, дон етиштириш эса 3,4 баравар кўпайди. Давлатга 70 минг тонна дон сотилди.

Лекин бизнинг илғор бригадаларимиз моҳир, чаққон қўлларда суғориладиган гектар қандай улкан имкониятларга эга эканлигини исбот қилдилар. Бизда юксак дон ҳосили учун курашда ёш маккажўхорикорларнинг ажойиб кадрлари етишиб чиқди. Андижон ва Наманган областларининг ёш маккажўхорикорлари энг юксак кўрсаткичларга эришдилар. Улар ҳар гектар ердан 70-80 центнердан дон олиб, олинган мажбуриятларни муддатидан олдин бажарганликлари ҳақида республикада биринчи бўлиб рапорт бердилар. Андижон областидан Лутфиддин Сайфиддинов, Қашқадарё областидан Ҳуррам Бобоев, Сурхондарё областидан Теша Ҳолмуродов, Сирдарё областидан Рўзиқул Абдалиев, Наманган областидан Исроил Машарипов ва бошқа кўпгина илғор ёшлар ҳар гектар ердан 100 ва ундан ҳам кўп центнердан дон ҳосили олдилар. Ўзбекистон комсомоли уларнинг мисолида ёшларни меҳнатга муҳаббат ва ҳурмат, олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун юксак масъулият ҳисси руҳида тарбияламоқда. Республика колхозлари ва совхозлари етарли миқдорда уруғлик жамғариб, концентрациялашган ем запасларини анча кўпайтирдилар.

Биз дастлабки якунларни чиқариб ва натижаларга танқидий кўз билан қараб, зиммамизга қуйидаги янги социалистик мажбуриятларни оламиз:

Маккажўхори майдонини 130 минг гектарга етказамиз. Маккажўхори далаларида икки мингдан зиёд комсомол-ёшлар коллективи ҳар гектар ердан 70-80 центнердан дон олиш учун комсомолларнинг ҳаракатини авж олдирадилар. Бу 1 миллион тонна маккажўхори дони етиштириш имконини беради.

1974 йил — Ўзбекистон ССР ва республика Коммунистик партиясининг олтин юбилейи йилидир. Серқуёш ўлкамизнинг ёшлари Ўзбекистон ҳақли равишда «оқ олтин» республикаси деб аталиши билан бирга, юқори ҳосилли «оҳанрабо дони» ўлкаси деб ҳам аталиши учун куч-ғайратларини аямайдилар.

Сиз, азиз Леонид Ильич, Ўзбекистонга топширган Халқлар дўстлиги ордени бизни янги қаҳрамонликлар ва жасоратларга илҳомлантирди.

Бугун кечагидан яхшироқ меҳнат қилишга, эртага бугунгидан кўра кўпроқ фойда келтиришга даъват этди. КПСС Марказий Комитетини, унинг Сиёсий бюросини, шахсан Сизни, азиз Леонид Ильич, ишонтириб айтамизки, Ўзбекистон комсомоллари, унинг барча ёшлари янада зўр ғайрат билан ва астойдил бўлиб ўқишни ва меҳнат қилишни давом эттирадилар, СССР халқларининг порлоқ, мусаффо ва олмосдек мустаҳкам дўстлиги, севикли Ватанимизнинг қудрати ва шон-шуҳрати бундан буён ҳам мустаҳкамланиши учун бутун кучимизни сарфлаймиз!

ЎЗБЕКИСТОН ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИ РЕСПУБЛИКА СЛЁТИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ.

ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРНИНГ МУНОСИБ ТУҲФАСИ

Республика комсомоллари маккажўхори дони етиштиришни оталиққа олиб, шу кузакда тоғ-тоғ «олтин сўталар» хирмонини ҳосил қилдилар. Ўзбекистон йигит ва қизлари мўл ҳосил етиштиришга енг шимарган баҳор фаслида конкрет марраларни белгилаб олиш учун Тошкентга тўпланган эдилар. Ўшанда ёш маккажўхорикорларнинг республика кенгаши номига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев самимий табрикнома йўллади. Ундаги самимий сўзлардан руҳланган ёш маккажўхорикорлар гектар бошига 60 центнер ва ундан кўпроқ дон олишга қарор бердилар.

Мана бугун республика ёшлари ўз сўзлари билан ишлари бир эканлиги тўғрисида партияга, халққа, шахсан ўртоқ Леонид Ильич Брежневга қувонч билан рапорт бердилар. 1224 комсомол-ёшлар бригадаси 300 минг тоннадан кўпроқ маккажўхори дони йиғиштириб олди.

Ёш деҳқонлар салмоқли сўта йўлида олиб борилган кураш якунларини чиқариш, келгуси йил марраларини белгилаб олиш учун 13 октябрь куни Тошкентга, ёш маккажўхорикорларнинг республика слётига тўпландилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залига ўтган мавсум қаҳрамонлари, механизаторлар келишди.

Илғор маккажўхорикорлар, олимлар, партия, совет ва комсомол ходимлари, министрликлар ва идораларнинг, қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарининг вакиллари президиумга чиқиб ўтирадилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, И. Г. Анисимкин, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидатлар Г. М. Орлов, С. У. Султонова, А. А. Хўжаев, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Г. А. Габриельянц президиум столи ёнидан жой оладилар.

Слётда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан ёш маккажўхорикорларни меҳнат шижоати билан самимий табриклади, уларни янги-янги зафарларга эришишга чақирди.

Мўл маккажўхори ҳосили учун зўр меҳнат жўшқинлиги билан олиб борилган кураш тўғрисида, «оҳанрабо дон» етиштириш рекордчилари ҳақида Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов гапириб берди.

Слётда ВЛКСМ Марказий Комитетидан анжуман номига келган табрикнома ўқиб эшиттирилди.

Азамат маккажўхорикорлардан бири — Андижондаги «Савай» совхози комсомол-ёшлар бригадасининг раҳбари Лутфиддин Сайфиддинов нутқини слёт қатнашчилари самимий кутиб олдилар. У бошчилик қилган коллектив мўл ҳосил олди: деҳқонлар гектар бошига 120 центнер дон топширдилар.

Маккажўхорикорлар слёти тажриба алмашишнинг ўзига хос минбарига айланди. Маккажўхори донини етиштиришни кўпайтириш, ўртача ҳосилдорликни гектар бошига 70-80 центнерга етказиш учун ҳамма имкониятлар борлигини слёт қатнашчилари таъкидлаб ўтишди.

Слёт қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома йўлладилар.

Слёт республиканинг барча ёш маккажўхорикорларига мурожаат қабул қилди.

Комсомол-ёшлар бригадалари ўртасида 1973 йилги социалистик мусобақа ғолибларига Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ва Совхозлар министрликларининг, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг, Қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзи республика комитетининг кўчма Қизил байроқлари топширилди.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИ СЛЁТИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКАДАГИ БАРЧА МАККАЖЎХОРИКОРЛАРГА МУРОЖААТИ

Қадрли ўртоқлар!

Биз, ёш маккажўхорикорларнинг республика слёти қатнашчилари шахсан Леонид Ильич Брежневга хат йўллаб, шуни хурсандчилик билан маълум қилдикки, 51 минг гектар ерга маккажўхори уруғи экиб, 300 минг тонна дон етиштирдик. Бу ўтган йилдагига нисбатан уч баравар кўпдир.

Ўзбекистонда «оқаирабо дон»дан биринчи марта шундай юқори ҳосил олинди. Леонид Ильич Брежневнинг бизга кўрсатган йўл-йўриқлари, республика партия ташкилотининг доимий ёрдами туфайли бунга муваффақ бўлдик. Улкан дон хирмони учун курашда ажойиб ёш маккажўхорикор кадрлар етишиб чиқди. Айниқса, Андижон ва Наманган областлари йигит-қизлари бу соҳада ўзларини кўрсатдилар. Улар ҳар гектар ердан 70—80 центнердан дон хирмони кўтардилар. Республикада биринчи бўлиб социалистик мажбуриятларини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Андижон областида ВЛКСМ «Фахрий нишони» кавалери Лутфиддин Сайфиддинов, Қашқадарё областида Ҳуррам Бобоев, Сурхондарё областида Теша Холмуродов, Сирдарё областида Рўзиқул Абдалиев, Наманган областида Исроил Машарипов ўртоқлар бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари ҳар гектар ердан 100 центнердан ва ундан ҳам ошириб дон етиштирдилар. Колхоз ва совхозлар эса ўзларига етарли уруғлик ва чорва озуқаси жамғардилар. Лекин биз эришилган муваффақиятлар билан кифояланиб қолмаймиз. Ўзбекистон Ватан пахтачилигининг асосий базасигина бўлиб қолмай, балки улкан дон хазинаси ҳам бўлиб қолиши учун ҳамма ишни қиламиз.

Ҳар биримиз ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг табрик хатидаги: «Суғориладиган деҳқончилик шароитида сизларнинг навқирон қўлларингиз билан етиштирилган маккажўхори дон етиштиришни кўпайтиришнинг катта резерви бўлиб қолиши мумкин», деган сўзларини ҳамиша эсда тутамиз.

Бу йил ўтган йилдагидан анча кўп ҳосил етиштирилди. Гектар бошига республика бўйича 57 центнердан дон йиғиштириб олинди. Бу албатта кўзланган маррадагидан анча кам. Шунинг учун тағин ҳам яхшироқ, тағин ҳам самаралироқ меҳнат қилишимиз лозим.

1974 йил Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин юбилей йили. Шу йили комсомолга В. И. Ленин номи берилганлигининг 50 йиллиги нишонланади. Комсомол аввалгидек бу экинни ўз оталиғига олиб, тарихий саналарга муносиб совға тайёрлайди. Янги социалистик мажбурият қабул қилади. Биз ўз ишимизни танқидий баҳолаб, донга экиладиган маккажўхори майдонларини 130 минг гектарга етказамиз. Бу бизга 1 миллион тонна дон етиштириш имкониятини беради. 2 мингдан ортиқ комсомол-ёшлар бригадаларида гектаридан 70-80 центнердан дон топшириш учун курашамиз. Бунинг учун юзлаб илғор коллективларнинг тажрибалари, 100 центнерчилар марраси бизга илҳомбахш омил бўлади. Бизнинг бурчимиз — илғор тажрибаларни кенг ёйиш, бу тажрибаларнинг ҳамманинг мулки бўлиб қолишига эришишдан иборат.

Биз сизларга, юқори ҳосил усталарига, мурожаат қилиб айтамизки, ёш маккажўхорикорларга мураббийлик қилингиз, ўз маҳорат ва миришкорлигингиз сирларини ўргатингиз. Сиз яшаб турган районда, областда биронта ҳам қолоқ коллектив бўлмаслигига эришингиз.

Бизга республиканинг олтин фонди бўлган суғориладиган майдонлар ишониб топшириб қўйилган. Яхши биламизки, ерга фарзандларча муносабатда бўлган кишига у ўз эҳсонини аямайди. Ҳар биримизнинг бурчимиз ҳар гектар ер, ҳар қарич майдоннинг кўп, сифатли маҳсулот беришига эришишдан, тупроқ унумдорлигини ошириш йўлларини қидириб топишдан иборат.

Биз республика маккажўхорикорларини деҳқончилик маданиятини ошириш учун мусобақани авж олдиришга, меҳнатнинг илғор усуллари ва прогрессив агротехниканинг пропагандистлари бўлишга даъват этамиз.

Қишлоқ хўжалик мутахассислари, илмий-тадқиқот институтлари ва муассасаларининг ходимлари, сизларга мурожаат қиламиз. Комсомол ёшлар бригадалари билан алоқани янада мустаҳкамлайлик. Далаларимизда илмий-техника тараққиёти ютуқларини кенг жорий қилайлик.

Мўл ҳосил турли касбдаги минглаб кишиларнинг фидокорона меҳнатлари натижасидир. Химия ва машинасозлик саноатининг ходимлари, машиналарнинг конструкторлари, биз сизларга мурожаат қиламиз: сизлардан йил сайин кўпроқ ўғит, юқори унумли техника кутамиз.

Қадрли ўртоқлар!

Олдимизда катта вазифалар турибди. Бирор кунни ҳам зое кетказмасдан келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратайлик. Техникани ремонт қилиш, ерни экишга тайёрлаш, шўр ювиш, далага маҳаллий ўғит чиқариш, суғориш тармоқларини тозалаш ва тартибга келтириш лозим. Курслар ва семинарларда ва илғор тажриба мактабларида маҳорат ва малакамизни оширайлик. Бир сўз билан айтганда, беш йилликнинг тўртинчи йили экиш мавсумини ҳар томонлама шай ҳолда кутиб олиш учун барча чораларни кўрайлик.

Ўртоқлар!

Республикамизнинг Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланиши, унинг шахсан қадрли Леонид Ильич Брежнев томонидан топширилиши қалбларимизни қувонч ва ифтихор туйғуларига тўлдирди, янги меҳнат зафарларига руҳлантирди. Биз КПСС Марказий Комитетини, шахсан қадрли Леонид Ильични ишонтириб айтамизки, Ўзбекистон ёш маккажўхорикорлари партия топшириғини бажариш учун астойдил курашадилар. Бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўра яхшироқ ва фойдалироқ меҳнат қилиш учун шижоат кўрсатадилар.

Биз республикамизнинг ҳар бир ёш маккажўхорикорига даъват қилиб айтамизки, партия топшириғини, КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш учун умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшамиз.

Ўртоқлар, мўл маккажўхори дони учун курашга!

ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА СЛЕТИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

1973 йил 13 октябрь.

4.850 МИНГ ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1973 йил 13 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада: бир кунда	Шу жумладан машинада: мавсум бошидан
Андижон	1,70	96,66	2,70	107,63
Сирдарё	2,45	93,74	2,98	115,23
Қашқадарё	1,70	93,00	1,86	76,50
Сурхондарё	1,74	89.31	1,83	88,28
Тошкент	2,56	85,85	2,89	94,73
Наманган	1,90	81,90	3,34	111,09
Фарғона	1,71	78,09	2,52	78,55
ҚҚ АССР	2,37	71,52	3.33	63,23
Хоразм	1,95	71,51	2,71	50,30
Бухоро	1,65	64,90	2,37	65,45
Самарқанд	2,84	64,45	4,97	83,63
Республика бўйича:	2,04	81,05	2,89	87,89
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	1,53	71.60		
Қашқадарё	1,94	65,14		
Бухоро	0,96	18,82		
Республика бўйича:	1,59	65,69		

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан олдин бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика Ҳурмат тахтасига ёзилдилар:

Пахтаобод райони — (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Эшонов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Давронов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Тожибоев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Обидов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ваҳобов**);

Жиззах райони — (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Исломов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Нормуродов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Салоҳиддинов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Муҳаммадиев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Аҳмедов**);

Яккабоғ райони — (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Исмоилов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Боқиев**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Давронов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ҳамидов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Эшдавлатова**);

Хўжаобод райони — (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ҳасанов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Дадабоев**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ражабов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ғозиев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Мирзаев**);

Ғузор райони — (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Оллаёров**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Қораҳонов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Жўраев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси бошқарувчиси вазифасини ижро этувчи ўртоқ **Дейлис**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Мирзаев**);

Шаҳрисабз райони — (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Элбоев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Муҳаммадиев**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Аметов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ўрунов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Зайниддинова**);

Марҳамат райони — (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Йўлдошев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Саидаҳмедов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Тўхташев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Зулфиев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Абдужабборов**);

Пахтакор райони — (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Насриддинов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Саидов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Усмонов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Эшонқулов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Маханов**).

ШОЛИ — ДАВЛАТГА

Республика областларида шоли тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 13 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областлар; иккинчи стун—ўрилган шоли (планга нисбатан процент ҳисобида); учинчи стун—топширилган шоли (топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Самарқанд	95,1	59,6
Хоразм	87,8	69,2
Тошкент	77,8	49,3
Андижон	77,5	70,5
Сурхондарё	66,4	73,9
Наманган	64,1	55,1
Фарғона	60,4	51,5
Сирдарё	56,3	32,0
ҚҚ АССР	53,0	51,7
Республика бўйича:	64,2	54,0

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет ва қишлоқ хўжалиги органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан «Узсельхозтехника» Самарқанд область бирлашмасининг раиси Артем Масропович **Аракелов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми дон хўжалигини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон шоликорлик илмий-тадқиқот институти уруғчилик ва уруғшунослик бўлимининг мудири Степан Алексеевич **Мазурин**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

А. Н. КОСИГИН Ж. ШАРБОНЕЛ билан суҳбатлашди

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Франциянинг саноат ва илмий ривожланиш министри Ж. Шарбонелни 12 октябрда Кремлда қабул қилди.

Суҳбатда Совет—Франция ҳамкорлиги иккала мамлакат учун ва тинчликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга эканлиги айтилди. Экономика, савдо-сотиқ ва илмий-техника ҳамкорлиги соҳасида Совет — Франция муносабатларини янада ривожлантиришга доир бир қанча масалалар юзасидан ва ҳар икки томонни қизиқтирувчи бошқа масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Суҳбат дўстона вазиятда ўтди. Суҳбатда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитети раиси В. А. Кириллин ва Франциянинг СССРдаги элчиси Ж. Вимон қатнашдилар. (ТАСС).

ТАСС БАЁНОТИ

12 октябрда Исроилнинг ракетали катерлари Суриянинг Тартус портини ўққа тутиши натижасида совет савдо кемаси—«Илья Мечников» ғарқ қилинди. Бу кема 5 октябрь куни Фрот дарёсида қурилаётган гидроэнергетика комплекси учун керакли асбоб-ускуналарни шу портга олиб келган эди.

9 октябрда Исроил самолётлари Дамашқнинг ҳеч қандай ҳарбий объектлар бўлмаган, чет давлатларнинг ваколатхоналаригина жойлашган районларидан биридаги совет маданият марказига бомбалар ташлади. Шу бинода бўлган совет ва суриялик граждалардан бир неча киши қурбон бўлди.

Дамашқ, Хомс, Латакияга Исроил авиацияси қароқчиларча ҳужумлар қилди, катта моддий зарар етказди, уй-жой кварталларини вайрон қилди, тинч аҳоли, шу жумладан аёллар ва болалар орасида кўп киши қурбон бўлди. Мисрда Порт-Саид ва Қоҳиранинг теварак-атрофлари бомбардимон қилинди.

Ана шуларнинг ҳаммаси Исроил ҳарбийлари ажал келтирувчи қуролни тинч аҳолига қарши, граждан объектларига қарши қаратганлигидан, ҳатто урушда қатнашмаётган давлатларнинг кемалари ва нуқул тинч муассасаларига ҳужум қилаётганлигидан далолат беради.

Сурия ва Миср шаҳарларига осмондан ҳужум қилиш давом этмоқда. Исроил ҳукмрон доиралари араб давлатларига қарши ва аввало Миср билан Сурияга қарши агрессияни кенгайтирмоқдалар, БМТ Хавфсизлик кенгаши билан Бош Ассамблеясининг Яқин Шарққа доир қарорларини қўпол равишда оёқ ости қилмоқдалар.

Ўзини ҳимоя қилишдан иборат ўз ҳуқуқини амалга ошираётган ҳамда Исроил оккупациячилари босиб олган ўзининг қадимий ерларини озод қилиш учун одилона кураш олиб бораётган араб давлатлари зўр матонат ва сабот кўрсатмоқдалар. Улар душманнинг қуролли кучларигагина қарши жанговар ҳаракатлар олиб бормоқдалар. Исроил шаҳарларининг аҳолисига нисбатан инсонпарварлик туйғусини намойиш қилиб, шу тариқа халқаро ҳуқуқ нормаларини ҳурмат этмоқдалар.

Тинчликсевар инсониятнинг виждони Исроил агрессорларининг янги жиноятларига тоқат қила олмайди. Исроил агрессорларининг ҳатти-ҳаракатлари натижасида Яқин Шарқда яна ҳеч бир гуноҳсиз кишилар ҳалок бўлмоқда. Башарти Исроилнинг ҳукмрон доиралари Сурия билан Мисрнинг тинч шаҳарлари ва граждан объектларига нисбатан қилаётган ҳаракатлари жазосиз қолади, деб ўйлаётган бўлсалар, улар қаттиқ янглишадилар. Агрессия жазосиз қолиши мумкин эмас ва агрессор ўз қилмишлари учун шафқатсиз жавобгарликка тортилиши керак.

Совет халқи исроил қуролли кучлари граждан объектларини ва тинч аҳолини ваҳшиёна бомбардимон қилиб, ўққа тутаётганлигини кескин қоралайди. Исроил ҳарбийларнинг жиноятрона ҳаракатларига, шу ҳаракатлар натижасида Сурия билан Мисрда турган совет граждалари ҳам қурбон бўлаётганлигига бепарво қарай олмайди ва Сурия билан Мисрнинг тинч шаҳарларини бомбардимон қилиш дарҳол тўхтатилишини, Исроил халқаро ҳуқуқ нормаларига, шу жумладан кема қатнови эркинлиги хусусидаги нормаларга қаттиқ риоя этишини талаб қилади. Исроилнинг жиноятрона ҳаракатлари давом эттирилиши Исроилнинг ўзи учун жиддий оқибатларга олиб келади.

Совет Иттифоқи Исроил агрессиясини ва Исроил ўтказаётган зўравонлик ҳаракатларини тўхтатиш, Исроил оккупациячилари босиб олган араб территорияларини озод қилиш Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишнинг асосидир, деб ҳисоблайди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

С. ЗИЕДУЛЛАЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭКОНОМИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет органлари ва план органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги ҳамда туғилганига олтмиш йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат план комитетининг раиси Саидкарим **Зиёдуллаевга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил 12 октябрь.
Тошкент шаҳри.

Планетамизда

ЯҚИН ШАРҚ: ЖАНГЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

◆ Араб халқлари Исроил агрессиясига қарши Жўлан тепалиги, Синай ярим оролида қаттиқ жанглар олиб бормоқда ◆ Исроил авиацияси тинч аҳоли пунктларини бомбардимон қилмоқда ◆ Америка Тель-Авивга ҳарбий қурол-аслаҳалар юбормоқда.

ҚОҲИРА ШУ КУНЛАРДА

ҚОҲИРА, 12 октябрь. (ТАСС мухбири). Шу кунларда Миср пойтахтининг диққат-эътибори фронтлардан олинаётган хабарларга қаратилган. Бу фронтларда Миср ва Сурия қўшинлари, шунингдек, бошқа араб мамлакатларидан ёрдамга келган қўшинлар Исроил босқинчиларига қарши Исроил босиб олган араб ерларини озод қилиш учун мардонавор курашмоқда.

Аҳолиси беш миллион кишидан иборат бу шаҳарнинг қиёфаси дастлабки қарашда шу кунларда сира ўзгармагандек бўлиб кўринади. Лекин синчиклаб қарасангиз, уруш даврининг нишоналари дарҳол кўзга ташланади.

Ҳукумат муассасалари эшиклари олдида ҳарбий қўриқчи солдатлар турибдилар. Нил дарёси кўприклари устида қўриқчилар кўпайтирилган, кўча ҳаракатини тартибга солиб турувчиларга ҳаво ҳужумидан мудофаа учун пўлат каскалар берилган.

Энди кун ботгандан кейин илгари миллион-миллион чироқлар ёниб турган шаҳарда —чироқлар кўринмайди. Чироқларни ўчириш тўғрисида фармон берилган. Автомобилларнинг чироқлари кўк ранг билан бўялган.

Шу кунларда мисрликлар ўз қуролли кучлари билан ҳамнафас бўлиб яшамоқдалар, бутун кучларини Исроил босиб олган араб ерларини озод қилиш учун курашга бағишламоқдалар.

СУРИЯДА ГРАЖДАН ОБЪЕКТЛАРИ БОМБАРДИМОН ҚИЛИНДИ

ДАМАШҚ, 13 октябрь. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари мамлакатнинг катта шаҳарлари — Дамашқ, Латакия, Тартус, Хомсдаги граждан объектларини ваҳшийларча бомбардимон қилишни давом эттирмоқда.

Исроил авиацияси кеча Дамашқдаги Мезза касалхонасига бомба ташлади. Касалхона ходимларидан 28 киши ярадор бўлди, касалхона биноси қаттиқ шикастланди. Касалхонага ҳужум қилинган вақтда Сурия врачлари Исроилнинг яраланган учувчисини операция қилишаётган эди. Шу касалхонада даволанаётган асирга олинган Исроил учувчиларидан бири журналистлар билан суҳбатда бундай деди: мен Исроил авиациясининг бу ваҳшиёна ҳужуми гувоҳи бўлдим, менда шундай ҳаракатларга нисбатан нафрат туйғуси уйғонди. У Исроил самолётлари ташлаган бомбалар касалхона яқинидаги уй-жойларга тушганлигини ҳам тасдиқлади.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

НЬЮ-ЙОРК, 12 октябрь. (ТАСС). Бугун шу ерда хавфсизлик кенгашининг яна бир мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Яқин Шарқдаги аҳволни муҳокама қилиш давом эттирилди.

Сурия ва Миср вакиллари Исроил авиацияси тинч аҳолини ва граждан иншоотларини ваҳшийларча бомбардимон қилганлигини кўрсатувчи янги фактларни келтирди. Исроил авиацияси Қоҳиранинг уй-жой кварталларига ва Нил водийсининг аҳолиси тиғиз яшайдиган районларига бомба ташлаганлиги натижасида тинч аҳолидан 500 киши ҳалок бўлди, деб хабар берди Миср ташқи ишлар министри Аз-Зайёд.

Сурия ташқи ишлар министрининг ўринбосари Исмоил Исроилнинг граждан объектларига ваҳшийларча ҳужум қилаётганлигини ва напалм бомбаларни ишлата бошлаганлигини айтди.

Совет Иттифоқи вакили Я. А. Малик Исроил бомбардимон қилган чоқда гитлерчилар иккинчи жаҳон уруши даврида ковентрини ва ўнлаб совет шаҳарларини вайрон қилган пайтда ўзларини оқлаш учун ишлатган «далиллардан» фойдаланаётганлигини эслатиб ўтди. У араб давлатлари ўз ерини озод қилиш учун адолатли кураш олиб бораётганлигини таъкидлади.

Хавфсизлик кенгашининг навбатдаги мажлиси 12 октябрда Нью-Йорк вақти билан соат 16.30 минутда бўлади.

ЛУИС КОРВАЛАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан Италия радио ва телевидениесининг мухбири билан суҳбатда: «Давлат тўнтариши ёрдамида халқнинг курашини тўхтатиб бўлмайди», деди. Уни 27 сентябрда қамоққа олганларидан кейин 8 кун давомида жуда тор ваннахонада асраганликларини, бу хонада ҳатто бир неча қадам қўйиш ҳам мумкин бўлмаганлигини Чили Компартиясининг Бош секретари гапириб берди. Ҳарбий хунта ҳозир уни сақлаб турган хонага ҳеч ким киритилмаётир, унга ўқиш имконияти берилмаётир.

Л. Корвалан хунта раҳбарларининг гўё Халқ бирлиги партияси мамлакатнинг қуролли кучларига қарши қаратилган қандайдир «план»ни тайёрлаётган эди, деган даъволарини қатъиян рад қилди. «Бу ишга Халқ бирлиги партиялари қўл уришига ишонмайман, — деди Чили Компартиясининг Бош секретари. — Мен ўз партиям учун жавоб бераман. Шу йилларнинг ҳаммаси мобайнида жамиятни социал, революцион қайта қуришга кўмаклашиш партиямизнинг асосий вазифаси бўлиб келди». Луис Корвалан Латин Америкаси халқлари, шу жумладан Чили халқи ўзларининг олға томон қилаётган ҳаракатларини давом эттираберадилар, деб қаттиқ ишонч билдирди. Марксизмни ҳам, жамият кўпчилигининг туб манфаатларига мос келадиган бошқа ҳар қандай идеологияни ҳам йўқ қилиб бўлмайди.

— Мен озодликни севаман, лекин қамоқдан чўчимайман. Менинг виждоним соф, ўлимдан қўрқмайман, — деди Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари суҳбатнинг охирида. (ТАСС).

ЯҚИН ШАРҚДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ҚОҲИРА. Миср — Исроил фронтида, Синай ярим оролида артиллерия ва танклар иштирокида шиддатли отишма бўлди. Жанговар ҳаракатларда иккала томонидан авиация қатнашди.

Миср Араб Республикаси қуролли кучлари бош штабининг бошлиғи генерал Аш-Шазлий берган маълумотга қараганда, Исроил Синай фронтига салкам 1.000 та танкини ташлади, шундан 800 тасе жангларда қатнашди. Миср қўшинлари шу танкларнинг ярмисини яксон қилдилар, деди у. Танк жанглари давом этмоқда.

Ғарбдаги ахборот агентликлари танк жангларининг шиддатли характерда ва кенг миқёсда ўтаётганлигини таъкидлаб, бу жангларни иккинчи жаҳон уруши давридаги катта танк жангларига қиёс қилмоқдалар.

Қоҳира газеталарида Миср Араб Республикаси президенти А. Садатнинг баёноти эълон қилинди. Шу баёнотда, агар Исроил тинч объектларни бомбардимон қилишни давом эттираберадиган бўлса, миср ҳам жавоб зарбасини беради, деб таъкидланади.

Дамашқ. Бугун эрталаб Жўлан тепаликларида кучли жанглар яна бошланиб кетди. Исроил ўзининг ердаги қисмлари ҳаракатига мадад бериш учун авиациядан кенг кўламда фойдаланмоқда, лекин унинг кўпгина самолётлари уриб туширилмоқда.

Ғарб ахборот агентликларининг даъво қилишича, Исроил қўшинлари баъзи жойларда Сурия қўшинларининг позицияларини ёриб ўтиб, 1967 йилда ўт очиш тўхтатилган чизиқдан ичкарига кириб кетганлар. Шу агентликларнинг ёзишига қараганда, Исроил қисмлари Ал-Кунейтрах—Дамашқ йўлида шиддатли жангларни олиб бормоқдалар.

Кеча кечаси Исроил ҳарбий денгиз кучларининг кемалари ва вертолётлари Суриянинг Тартус портига атака қилишга уринган. Сурия қирғоқ артиллерияси ва ҳарбий катерлари ўт очиб, бу атакани қайтарганлар. Бир ярим соатга яқин давом этган жанг мобайнида Исроилнинг учта кемаси сувга ғарқ қилинган ва битта вертолёти уриб туширилган.

ҚОҲИРА. Фаластин партизанлари Исроил қўшинларининг орқа томонидан бир неча марта муваффақиятли операция ўтказдилар, деб хабар қилади МЕН агентлиги.

Фаластин ҳарбий вакилининг гапига қараганда, партизанларнинг ҳаракатлари натижасида темир йўлнинг Ғазодан шимолдаги участкаси бузилган. Шунингдек партизанлар Аз-Заҳария ва Беэр-Шева аҳоли пунктлари ўртасидаги районда Исроилнинг ҳарбий соқчиларига атака қилганлар, Рамаллахдан шимоли-шарқдаги Кафир Малик районида радиолокация станциясини ишдан чиқарганлар.

НЬЮ-ЙОРК. Исроил ташқи ишлар министри Эбан бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида сўзга чиқди. У Яқин Шарқдаги уруш ҳаракатлари давомида Исроил қандай талафот берганлигини айтишдан бош тортди. Айни вақтда у жанглар «жуда оғир» бўлаётганлигини айтди.

(12 октябрь, ТАСС).

БУГУН — ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИ КУНИ

МЕҲНАТ ШАРАФИ

Совет пахтасини етиштирувчи асосий республика бўлган Ўзбекистоннинг ҳиссаси туфайли пахта етиштиришда 1970 йилдаёқ жаҳонда биринчи ўринга чиқиб олдик.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Э. ШАЙХОВ,
Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри

⊙

Ўрток Леонид Ильич Брежнев Ўзбекистон пахтакорларининг фидокорона меҳнатига ана шундай юксак баҳо берди. Пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг илҳомбахш қарорлари ва ўрток Л. И. Брежневнинг оташин нутқи республика пахтакорларини катта меҳнат зафарлари сари руҳлантириб юборди.

Илмий асосланган агротехника қоидаларига амал қилган Ўзбекистон деҳқонлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида барча қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунга қадар пахтакорларимиз она-Ватан қабул пунктларига 3 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга эришдилар. Бу пахтачилик тарихида рекорд ҳисобланган ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўпдир. Ўтган йили республика бўйича гектаридан 28 центнердан ҳосил етиштирилган бўлса, бу йил бу рақамни 30 центнерга етказиш учун курашамиз.

Бу йилги мавсумда, айниқса, машина терими пухта ташкил этилди. Дефолиацияни ўз пайтида ва сифатли ўтказиш, техника ремонтини барвақт тугаллаш машина терими унумдорлигини таъминламоқда. Республикамиз механизаторлари мавсумда ҳар бир машина билан ўртача 100 тоннадан пахта териш ва машиналарда терилган «оқ олтин» хирмонини 2,5 миллион тоннага етказиш ташаббускори бўлиб майдонга чиқдилар. Ўзбекистон механик-ҳайдовчиларининг мамлакатнинг барча механизаторларига мурожаати кенг қулоч ёзди.

Ўзбекистон пахтакорлари йиғим-теримни комплекс механизациялашнинг ажойиб усталари бўлиб қолдилар. Шу кеча-кундузда республикамизда 130 минг трактор, икки қаторда ҳисоблаганда 35 минг пахта териш машинаси ва 400 мингдан ортиқ турли маркадаги экиш, ишлов бериш ва ўриш агрегатлари ишлаб турибди. Бу қудратли техникани 140 мингдан ортиқ механизатор бошқармоқда.

Республика механизаторлари бу йил пахта йиғим-теримининг карвонбошиси, ҳақиқий қаҳрамонлари бўлдилар. Шу кунга қадар машиналар билан қарийб 2 миллион тонна пахта териб олинди. Бир кунда «зангори кема»лар бункеридан тўкилган пахта 80 минг тоннагача етди. Бу ўртача 100 килограммдан пахта терган 800 минг чевар теримчининг меҳнатига тенгдир. Сирдарё ва Тошкент областларининг механизаторлари ялпи ҳосилнинг 70-80 процентини, Наманган, Андижон, Самарқанд ва Сурхондарё областларининг механизаторлари эса 50-60 процент ҳосилни машиналарда йиғиб-териб олмоқдалар. Сирдарё, Андижон ва Наманган областларининг ҳамда Дўстлик, Жиззах, Мирзачўл, Ленин, Пахтаобод, Избоскан районларининг механик-ҳайдовчилари машина теримини пухта ташкил этиб катта ғалабаларни қўлга киритдилар.

Пахта далалари ажойиб меҳнат қаҳрамонларини вояга етказди. Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг донгдор механизатори Обиджон Акбаров 950 тоннадан ортиқ пахта териб берди. Бу, жаҳон миқёсидаги ажойиб рекорддир. Бўз районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозидан Юсуф Нуриддинов, «Партия XX съезди» колхозидан Абдуфаттоҳ Солиев, Жарқўрғон районидаги Н. Боймуродов номли колхоздан Эшмўмин Бозоров, Шеробод районидаги Ленин номли совхоздан Абдусаттор Қурбонов, Дўстлик районидаги Ленин номли совхоздан Тўланбой Дадажонов, «Комсомол» совхозидан Мусулмон Кепаков, Қосим Раҳимов номли совхоздан Маҳмуд Сафаров каби ўнлаб дала гвардиячилари машиналарда 500-800 тоннадан пахта теришга муваффақ бўлдилар. Биз бугунги шонли байрам кунида пахтазор қаҳрамонларининг номини фахр-ифтихор билан тилга оламиз.

Пахта далаларида етиштирилган мўл ҳосилда бизнинг заҳматкаш селекционер олимларимизнинг ҳам катта ҳиссалари бор. Ғўзанинг янги ва чидамли навларини яратиш ҳамда уни такомиллаштириб бориш билангина пахтачиликда мунтазам равишда мўл ҳосил етиштиришга эришиш мумкин. Шу меҳнат туфайлигина пахтанинг ялпи ҳосилдорлигини ошириш ва унинг тола сифатини яхшилашга эришган бўламиз. Республика колхоз ва совхозларида янги «Тошкент» навлари асосий майдонларни эгалламоқда. 1968 йилда «Тошкент» навлари республикада бор-йўғи 4 гектар майдонда тажриба тариқасида экилган бўлса, бу йил 1 миллион 355 минг гектар майдонда ундан мўл ҳосил олинмоқда. Жаҳон пахтачилик тарихида ҳеч қайси бир чигит нави бунчалик тез ва кенг масштабда тарқалган эмас.

Ўзбекистон пахтакорлари бу йил 4 миллион 850 минг тонна «оқ олтин» етиштиришдек юксак мажбурият олганлар. Лекин ҳозирдаёқ ҳар бир пахтакорнинг қалбида бу рақамни 5 миллион тоннага етказишдек буюк мақсад ҳисси жўш уриб турибди, десам янглишмаган бўламан. Бу аниқ ва реал мақсаддир!

Республика деҳқонлари қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Пиллакорларимиз эришган зафарлар ҳақида ифтихор билан сўзлаймиз. Фарғона область, Ленинград районидаги Карл Маркс номли колхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати Олияхон Султонова, Андижон область, Москва районидаги «Қизил Юлдуз» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Рўзихон Жўраев, Хоразм область Хива районидаги Огаҳий номли колхоздан Назира Полвонова, Қашқадарё область, Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоздан Ширин Ихтиёров ва бошқа ўнлаб машҳур пиллакорлар республика «кумуш тола» ижодкорларининг олдинги сафларида бормоқдалар. Улар яратган ва амалга оширган илғор усуллар асосида республика пиллакорлари она-Ватанга 23 минг тонна «кумуш тола» армуғон қилиб йиллик план ва зиммадаги социалистик мажбуриятни муддатидан олдин бажардилар. Республикада илгари ҳеч қачон бунчалик кўп пилла тайёрланган эмас. Пилламизнинг нақадар катта аҳамиятга эгалигини ушбу рақамлардан ҳам билса бўлади: Ўзбекистон пиллакорлари тайёрлаган қимматбаҳо маҳсулотдан 19 миллион метр ажойиб шойи-атлас тўқилиб, экватор бўйлаб ер шарининг ярмини қоплаш мумкин.

Республика пиллакорлари эришилган муваффақиятларни чегара деб билмайдилар. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик шонли юбилейи шарафига 1974 йилда давлатга 25 минг тонна пилла етказиб беришга қарор қилдилар.

Ғаллакорларимиз эришган ажойиб ютуқлар ҳаммамизни хурсанд этди. Октябрь ойининг биринчи ўн кунлигига қадар бўлган маълумотга кўра, давлат дон харид қилиш плани 146,4 процент, шу жумладан халқ хўжалик плани 108,4 процент адо этилган. Айни шу кунларда республика шоликорлари фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йил давлатга 220 минг тонна шоли етказиб беришга аҳд қилганлар. Бу соҳадаги маррамиз ҳам албатта ошириб бажарилади.

Она-Ватан омборларига 250 минг тонна қимматбаҳо маҳсулот етказиб берган республика канопчилари ҳам йиллик планнинг муддатидан олдин бажарилганлиги ҳақида ғалаба рапорти йўлладилар. Улар билан бир қаторда сабзавоткорлар, боғбонлар, соҳибкорлар ўз зиммаларига олган юксак топшириқларни ошириб бажардилар.

Чорвадорлар эришаётган ажойиб меҳнат зафарлари ҳақида алоҳида тўхталиб ўтмаслик мумкин эмас. Қорамоллар, чўчқалар, қўй ва эчкилар туёқ сонини кўпайтириш планлари ошириб бажарилди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан гўшт етиштириш 9 процент, сут — 16 процент, тухум — 20 процент кўпайди. Давлатга гўштга топширилаётган қорамолларнинг вазни анча ортди. 1972-1973 йиллар қиш фаслида жамоат чорвачилигини ривожлантиришда эришилган катта муваффақиятлари учун республика чорвадорлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида биринчи ўринни эгалладилар ва 2400 чорвадор ҳукумат мукофотларига сазовор бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Ўзбекистон деҳқонлари ва чорвадорларининг самарали меҳнати ва фаровон турмуши учун доимо тинимсиз ғамхўрлик қилиб келмоқдалар, айни пайтда республикада қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг порлоқ йўлларини белгилаб бермоқдалар. Партия, совет ташкилотларининг катта ташкилотчилик фаолияти туфайли республикада қишлоқ хўжалиги гуллаб-яшнамоқда. КПСС XXIV съезди белгилаб берган тўққизинчи беш йиллик планлари муваффақияти ҳал этилмоқда. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик ходимлари тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки уч йили (1971-1973 йиллар) учун белгиланган планларни анча ошириб бажаришга эришадилар.

Рақамларнинг замирида минглаб фидокор қишлоқ хўжалик ходимларининг меҳнати, жасорати бор. Айни пайтда бу қувончли натижалар партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигига меҳрлик билан раҳбарлик қилаётганлигининг ёрқин далилидир. Бинобарин, қишлоқ хўжалиги ходимларининг — қишлоқ деҳқони, чорвадор ва пиллакорнинг партия ва ҳукумат ғамхўрлигидан кўра катта бахти йўқ.

Бугун — Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги ходимлари куни. Ана шу қутлуғ байрам муносабати билан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги коллегияси номидан республика қишлоқ меҳнаткашларини чин қалбдан табриклайман ва коммунистик мўл-кўлчилик йўлида, КПСС XXIV съезди белгилаб берган улуғвор вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда, республиканинг 4 миллион 850 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмонини тезроқ бунёд этишда Сизларга битмас-туганмас куч-ғайрат ва сиҳат-саломатлик тилаймиз. Буюк ижодкорлик ишларингизда доимо омад ва зафар ёр бўлсин!

АНДИЖОН область Пахтаобод районидаги «Правда» колхозининг аъзолари планни бажариб, мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда. Чапдаги суратда: колхознинг бригада бошлиғи А. Қурбонов ва механизатор Е. Қурбоновлар. Ўнгдаги сурат эса Оқ олтин районидаги 18-совхоздан. Сиз унда давлат планини муддатидан илгари бажарган 5-бўлим бошқарувчиси Солижон Мирзаевни кўриб турибсиз. Бўлим ишчилари ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтариш учун курашиб, мажбурият ҳисобига пахта топшираётирлар.

А. Тўраев фотолари.

ЗАФАР САТРЛАРИ

НАВБАТ — МАЖБУРИЯТГА

НАМАНГАН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Янгиқўрғон районидаги Ульянов номли колхоз пахтакорлари областда иккинчи бўлиб маррага етдилар. 1000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34 центнердан уруғлик пахта ҳосили йиғиштириб олинди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турғунпўлат Эгамбердиев, Жўрабой Раҳимов, Боқижон Сойиббоев бошчилик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 42-45 центнерга етди.

Колхоз аъзолари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, пахта ҳосилдорлигини 55 центнерга, ялпи ҳосилни эса 5500 тоннага етказишга қарор қилдилар. Шу кунларда хўжаликда олинган юксак мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топшириш қизғин давом этмоқда.

ҚЎРҒОНТЕПА, (телефондан олинди). Энгельс номли колхоз пахтакорлари зафар қучдилар. Давлат қабул пунктларига 3250 тонна «оқ олтин» тўкилди. Шундан 1610 тоннаси машиналар билан териб олинди.

Колхоз заршунослари яна 1500 тонна пахта топшириб, ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш иштиёқида меҳнат қиляптилар.

ТАЪЗИМ

ПУБЛИЦИСТИКА

АФСОНАВИЙ оқ тоғлардай ястанган пахта хирмонига ўзингизни отиб, борлиқни мастонавор унутиб, қўл билан тутиб бўлмас, кўз билан кўриб бўлмас аллақандай юмшоқ ва сеҳрли, сира такрорланмас пахта исини димоққа туйганмисиз? Ундан бепоён далаларнинг, мўъжизакор тупроқнинг, саҳий қуёшнинг, энг муҳими, инсоннинг нафаси келади. Унда ўз соҳибқирони пахтакорнинг ҳиди бор. Қаранг, у нақадар майин ва нафис, оқ толалар юракка туташ. Лекин уни мана шу даражада оқ ва пок этгунга қадар пахтакорнинг қўллари қанчалар тош қотган, тилинган, ёрилган, лойларга ва мойларга ботган. Балки шу туфайлидир, онадан фарзандга кўчгани каби пахтадан инсон ҳиди анқиб турар. Ер бетига тушган қора чигитни «оқ олтин»га айлантирган шу қўллар эмасми, чаноқлардан ҳайбатли тоғлар, граммлардан миллион-миллион тонналар, афсонадан ҳақиқат яратган шу қўллар, шу заҳматкаш одамлар эмасми?! Мана, суюкли пахтамизни димоққа босиб кўринг. Ундан жаҳонда биринчи бўлиб машинада минг тоннага яқин пахта терган Обиджон Акбаровнинг ҳиди келмайдими? Сурхондарёлик Жиянқул Рустамов, Абдусаттор Қурбонов, республикада пахтадан энг юқори ҳосил етиштираётган наманганлик Анорхон ва Маҳфиратхонларнинг тафти келмайдими?

Пахтанинг ҳидини боламнинг ҳидидай яхши кўраман, деганди наманганлик машҳур пахтакор Аҳмаджон ака Одилов. У оппоқ пахтанинг чигитини тишга қарсиллатиб босаркан, оламда унинг учун бундан азиз туйғу йўқлигига ишонгандим ўшанда. Буюк пахтапарварлар — Йўлдош ота ва Усмон ота, Ҳамроқул ота, Назарали ота ва Мамажон ота, Ғанишер ака ва Мелиқўзилар, Абдужамил ака ва Абдулла аканинг ҳиди кўчган табаррук пахтамизга, тошкентлик Турсуной Охунова, Валентин Тюпко, андижонлик Маннон Жалолов ва Ҳафиз Полвонов, фарғоналик Бузрукхўжа Усмонхўжаев ва Абдулла Раҳмонов, сурхондарёлик Шоймардон Қудратов ва Светлана Продан, сирдарёлик Инобат Охунова ва Жавод Кўчиев, Мамажон ва Тўланбой Дадажоновларнинг нафаси бор азиз пахтада!

ДЕҲҚОН ВА НОН! Нон ҳиди ва деҳқон меҳнати таърифларга муҳтож эмас. Кимки унинг қудратига ишонмас экан, бир бурда нон учун азиз умри остоналарда кечган, истибдод чеккан боболарнинг мовий кунларига назар солсин. Кимки мозий ҳақиқатига шубҳа билан қараса, «туғилгану, лекин ризқи туғилмаган» жамиятда дунёга келган қора танли ҳабашлар ҳаётига кўз ташласин. Бир бурда нон ва ёлғиз қорни учун кўзини сотган америкалик қизнинг қисматини ўйласин. Дунёнинг қарийб 20 процент аҳолиси ҳозиргача тўйиб овқат емаслигини тасаввур қилсин! Бу қисмат нимадан, нондан эмасми? Советлар мамлакатида эса энг арзон ва айни пайтда энг қадрли неъмат — бу нондир! Нонни танқислик важидан эмас, мутлақо бундай эмас, аксинча, дунёнинг энг азиз ва буюк мўъжизаси бўлгани учун биз нонни улуғлаймиз. У шундай улуғ неъматки, балки шунинг учундир инсон туғилиб, то кўз юмгунга қадар ёлғиз нонгина кўнгилга урмайди.

Ўзбекистон мамлакатнинг РСФСР, Украина, Қозоғистондан сўнг дон, яъни нон яратувчи асосий таянчларидан бирига айланиб қолди. Андижон областида Қозоғистоннинг Толдиқўрғон области билан биргаликда мамлакатда ғалладан энг юқори ҳосил етиштирилмоқда. Бу ерда суғориладиган майдонларнинг ҳар гектаридан қарийб 50 центнердан дон олинмоқда. Ўзбекистон ғаллакорлари бу йил давлатга 660 минг тонна дон етказиб беришга муяссар бўлдилар. Бу улкан хирмонда Сурхондарё, Қашқадарё областларининг ўнлаб хўжаликлари ва Сирдарёдаги «Ударник», «Қизил чорвадор», «Фориш», Самарқанддаги «Бахмал», «Сангзор» совхозлари деҳқонларининг муносиб улушлари бор. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областининг қатор совхозлари шоликорлари ҳам республиканинг дон хирмонига барака киритмоқдалар.

ЧОРВАДОР — ФИДОКОР! Қаҳратон қишда ва аёзли кунларда у яйлов кезади. Чорвадор Ватан бойлиги ва шон-шуҳрати учун ҳаловатидан кечган, оромини йўқотган. «Бахмал» совхозида Неъмат Назаров бошлиқ чорвадорлар парваришлаётган Американинг «Санта Гер труда» зотли ҳар бири 1100-1200 килограммдан тош босадиган қорамолларини кўринг. «Сурхон» совхозида дунёга келган антиқа тилло териларни, кўз-кўз қилайинми. Томди райони, «Нишон» ва «Ғузор» совхозлари етказиб бераётган 100 минглаб шерози қоракўл териларини айтайми? Оҳангарондаги «Тошкент» ва Жиззахдаги «76 от заводи» бедовларини томоша қилинг. Улар Ўзбекистон чорвадорларининг билими, тажрибаси, ҳикмати ва донишмандлиги тимсолидир.

Ўзбекистоннинг биргина 1973 йилда етиштирган пилласи экватор бўйлаб ер шарининг ярмини бўйлар экан. Ҳозир 50 га яқин мамлакат ўзбек атласининг муштоқ харидоридир. Жаҳон бозорида Марғилон атласининг тенги йўқ. Унинг ёнига Наманган атласи қўшилди. Бу йил Ўзбекистон пиллакорлари ана шу бебаҳо кумуш толадан 23 минг тонна тайёрлаган бўлсалар, келгуси йили она-Ватанга 25 минг тонна қимматбаҳо маҳсулот армуғон этишга қарор қилдилар. Ўзбек шоҳи атласи ер шарини бутунича қоплайдиган кун узоқ эмас.

Ўзбекистон — каноп, сабзавот, боғ-роғлар ва турли-туман ноз-неъматлар маконидир. Қишлоқ меҳнаткашлари давлатга минг хил маҳсулот етказиб беради. Бўстонлиқ асали-ю, Варганза анори, Самарқанд кишмиши-ю, Наманган олмаси, Бахмал нашватиси-ю, Сангзор қимизи, Хоразм қовуни-ю, Бухоро қоракўли — бари ва бари қишлоқдан, қишлоқдаги дўстлар ҳимматидан!

БУГУН — Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги ходимлари куни. Бугун сизнинг муборак байрамингиз. Лекин сиз тантаналарни ортга суриб қўйиб, байрамни пахтазорга, боғларга, чорва яйловларига бурдингиз. Сиз бугун ҳам камида 80-90 минг тонна пахта, минг-минг тонна турли хил қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб беришингизга аминмиз. Эй, азиз қишлоқ меҳнаткаши! Шу улуғ айёмни меҳнат постида қаршилаган заҳматкаш инсон, сизнинг шаънингизга бир муносиб сўз айтгиси келади одамнинг. Сизнинг мард ва саҳий, содда ва буюк сиймоингиз қаршисида сўз ожиз, қалам ҳам ожиз. Севимли ёзувчимиз Максим Горький, онадан ҳамма қарздор, шу сабабли, унинг қаршисида ҳаммамиз тиз чўкамиз, деганди. Назаримда кимки нон тишлаган, кимки либос кийган, кимки сизнинг олтин қўлингиз ва буюк санъатингизга эҳтиёж сезган экан, у сизнинг қаршингизда қарздор, бугунги қутлуғ байрам кунида сизга таъзимда. Дарҳақиқат, бутун инсоният, бутун башарият сизга таъзимда!

Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ.

ҒАЛАБА ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

КИРОВ, (телефон орқали олинди). Деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб меҳнат қилган «Бешариқ» совхози коллективи пахта тайёрлаш давлат планини бажарганлиги тўғрисида ғалаба рапортига имзо чекди. 5250 гектар пахта майдонидан 14464 тонна «оқ олтин» тайёрланди. Ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди. Хўжаликда етиштирилган пахтанинг 8 минг тоннаси машиналар бункеридан тўкилди. Бу меҳнат зафарини қўлга киритишда совхознинг «Октябрь 40 йиллиги», «Победа», «Ҳақиқат», Орджоникидзе, Свердлов номли ҳамда «Коммунизм» бўлимлари заршунослари гектаридан 30-35 центнердан хирмон кўтариб, катта ҳисса қўшдилар. Кўпгина бригадалар гектаридан 35-40 центнердан хирмон кўтарди.

Механик-ҳайдовчилардан М. Эшонқулов, Д. Ғаниев, А. Шокиров, О. Мелиев каби донгдор «зангори кема» капитанлари машина бункеридан ҳозиргача 200-250 тоннадан пахта тўкди. Шунингдек, хўжаликда мева, сабзавот ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича йиллик план топшириқлари ҳам муддатидан илгари ошириб бажарилди.

Совхоз пахтакорлари давлатга яна 5400 тонна пахта топшириш ва ялпи ҳосилни 20 минг тоннага етказишга қарор қилдилар.

ҚЎРҒОНТЕПА. «Ҳамза» совхози ҳам маррага етди. 3600 гектар пахта майдонидан 8800 тонна «оқ олтин» хирмони кўтарилди. Етиштирилган «оқ олтин» ҳосилининг 6700 тоннаси машиналар бункеридан тўкилди. Совхоз меҳнаткашлари ҳосил чўғини ҳисобга олиб, давлатга яна мавсум охиригача 2000 тонна пахта етказиб беришга аҳд қилдилар.

Шунингдек, райондаги Навоий номли колхоз пахтакорлари ҳам давлатга йиллик пахта сотиш планини бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапортига имзо чекдилар.

ЎЗБЕКИСТОН. 11450 тонна пахта тайёрланди. Меҳнат зафаримизни қабул эт, Ватан! Бу, «Ғаниобод» совхози пахтакорларининг тўққизинчи беш йиллик учинчи йили планини муваффақиятли бажарганликлари тўғрисидаги ғалаба рапортидир. Ҳа, хўжалик ишчилари дастлабки маррани эгаллашди. Лекин ҳали пахтазорда ҳосил тўлиб-тошиб ётибди. Ўз имкониятларини ҳисобга олган совхознинг азамат заршунослари давлатга яна 4100 тонна дурдона топшириш мажбуриятини олишди. Хўжалик далаларида пахта йиғим-терими қизғин давом этмоқда.

ЭЛ САХОВАТИ

ЯШНАЁТГАН МИРЗАЧЎЛ

Чўлда қад кўтарган 18-пахтачилик совхози мана саккиз йилдирки, ҳосилдорликни кун сайин ошириш билан довруғ таратмоқда. Саккизинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаган совхоз заршунослари тўққизинчи беш йиллик планини ҳам кўнгилдагидек бажариб келмоқда. Совхоз аҳли янги беш йиллик мобайнида 5 минг 600 гектар пахта майдонидан 45 минг 400 тонна ҳосил етказиб бериши керак. Ўтган икки йил ичида қўлга киритилган муваффақият анча қувонарли бўлди. Ўтган давр ичида она-Ватанга 30 минг тонна чўл дурдонаси сотилди. Бу йил 16 минг тонна хирмон кўтарилса, беш йиллик — уч йилда тўла бажарилади.

Ҳал қилувчи — учинчи йилда барча имкониятларни ишга солиб, мавжуд пахта майдонининг ҳар гектаридан олинаётган ҳосилни ўтган йиллардагига қараганда янада ошириш учун фидокорона ишлаётган чўлқуварлар давлатга 16 минг тонна пахта сотиш мажбуриятини олдилар. Совхознинг барча бўлим, бригада ва звено далаларида «оқ олтин»дан мўл-кўл ҳосил етиштирилди. Далаларда 132 терим машиналари бетиним ишлади. Уни мардонавор бошқарган дала гвардиячилари совхознинг зафар қучишини тезлаштирдилар. Фарғоналиклар пахта тайёрлаш давлат планларини муддатидан илгари 20 иш кунида муваффақиятли равишда бажардилар. Ҳар гектар ердан 23 центнердан хирмон кўтарилди.

Тайёрлов пунктларига 13 минг тонна пахта топширилди, унинг ҳаммаси фақат биринчи сортларга қабул қилинди.

Йиғим-теримнинг долзарб кунларида механик-ҳайдовчилар айниқса матонат кўрсатиб ишладилар. Қудрат Тоғаев, Ҳаким Элмуродов, Ражаб Шодмонов, Манзура Қодирова, Бекпўлат Алибеков, Тоштемир Холбоев каби дала гвардиячилари 200—400 тоннадан пахта териб ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлишди.

Социалистик мусобақада ғолиб чиқиш учун курашга бўлимлар, звено, бригада ва механизаторлар сафи кун сайин кўпайиб борди. Бу эса йиғим-терим суръатини янада ошириш имконини берди. 4-5-6 ва 1-бўлимлар биринчилар қаторида ғалаба рапорти бердилар. Ҳозир улар мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар.

Жумаш Назаров бошқарувчилик қилаётган 4-бўлим ишчилари 640 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Бўлим ишчилари даладаги ҳосил чўғини ҳисоблаб чиқиб, хирмонни 35 центнерга етказишга қарор қилдилар.

Бўлимнинг Дониёр Эшимов, Санақул Шодмонов, Равшан Туробов, Содиқ Исмоилов каби звенолари биринчи теримдаёқ планларини бажардилар ва ҳар гектар ердан 35—40 центнердан ҳосил олишга ҳаракат қилаётирлар.

Солижон Мирзаев бошлиқ 5-бўлим коллективи ҳаммадан илгари маррага етди. Давлатга пахта сотиш планини 15 иш кунида бажарди. Бўлим далаларида ишлаган 13 агрегат зафар байроғини яқинлаштирди. Шу кунга қадар 150—200 тоннадан пахтани бункерлардан бўшатган Воҳиджон Орипов, Алижон Ашуров, Раҳмат Холматов, Абсалим Ҳошимов каби механизаторлар ва ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтариб келаётган Қурбонали Аҳмаджонов, Абдураҳим Боймуродов, Неъмат Сотволдиев ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари бўлимнинг давлат планини тезда бажарилишига ўзларининг катта ҳиссаларини қўшдилар.

Коммунист Шукурбек Шердилов бошлиқ 1-бўлим азаматларининг фидокорона ишлари ҳам мақтовга лойиқдир. Ёш пахтакор Шукурбек мана икки йилдан бери бўлим бошқарувчиси. Бўлим азаматлари давлат плани ва зиммаларига олинган мажбуриятларини биринчилар қаторида адо этиб келаётирлар. Бу йил 550 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозиргача 22 центнердан хирмон кўтарилди. Эндиги марра 30 центнер. Далаларда ҳали ҳосил кўп, уни Пардабой Алибеков, Алиқул Оллабердиев ва Аблаз Турсунов каби пўлат от чавандозлари саранжом-саришта қилиб бермоқда. Шу кунга қадар уларнинг ҳар бири тонна-тонналаб пахта териб, хирмонга қут-барака киритдилар.

Пахта тайёрлаш планини тўққиз иш кунида бажариб, зафар қучган Баҳром Раҳимов бошқарувчи бўлган 6-бўлим ишчилари социалистик мусобақада ғолиб чиқишди. Етиштирилган ҳосилнинг деярли ҳаммасини машиналарда йиғиштириб олган бўлим заршуносларининг шу кунга қадар уйган хирмонлари гектаридан 25 центнерни ташкил этди...

— Бу йил ҳосил жуда яхши бўлди, — дейди Б. Раҳимов. — Ҳақиқатан ҳам пахтачилик йили бўлганлигини қувонч билан таъкидлашимиз керак. Шу сабабли пахта тайёрлаш плани қисқа вақт ичида бажарилди. Далалардаги ҳосилнинг чўғи кўп. Биз йил бошида ҳар гектаридан 30 центнердан хирмон кўтарамиз, деб ваъда берганмиз. Биз уни албатта бажарамиз.

Республикамиз механизаторларининг мамлакатдаги барча пахтакорларга қарата ёзган ва КПСС Марказий Комитети томонидан маъқулланган мактубларини совхоз механик-ҳайдовчилари қизғин қўллаб-қувватладилар ва унга жавобан ўз зиммаларига оширилган мажбурият олдилар. Сўзлари билан ишлари бир бўлган ватанпарвар йигитлар йиғим-теримда суръатга қанот боғладилар. Совхоз ишчиларининг тезда ғалаба қучишига кўмаклашдилар.

— Пахтакор республикаларнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев иштирокида ўтган партия-хўжалик активининг қарорлари биз деҳқонларни янгидан-янги меҳнат ғалабаларига илҳомлантириб юборди, — деди совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ С. Сиддиқов. Республикамизга Халқлар дўстлиги ордени берилганлиги ҳам деҳқонларнинг бир ғайратига ўн ғайрат қўшди. Пахтакорлик касбини шарафлаётган биз деҳқонларга юқори баҳо берилганлиги бизни янада руҳлантириб юборди. Биз бунга жавобан ҳосилдорликни кун сайин ошириб ўз зиммамизга олган мажбуриятларимизни тўла бажариш билан жавоб берамиз.

Далаларни айлансангиз, чамандек очилган «оқ олтин»ни кўриб, завқингиз келади. Терим машиналари чўл осмонини ларзага келтириб, пахтазорда кезмоқда. Йиғим-терим кун сайин қизғин давом эттирилмоқда. Бутун куч—мажбуриятни бажаришга қаратилган. Ҳозиргача 23 центнердан хирмон кўтариб, ялпи ҳосилни 16 минг тоннага етказиш учун курашаётган совхоз ишчилари ўз сўзларининг устидан чиқадилар. Беш йилликни уч йилда бажариш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан бажарадилар.

Совхозда пахтадан ташқари бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг барча турлари бўйича белгиланган планлар ортиғи билан бажарилди.

Т. УНАБОЕВ,
Оқолтин райони.

ВОРОШИЛОВ районидаги «СССР 50 йиллиги» ихтисослаштирилган шоличилик совхозининг коллективи бу йил 1360 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳосил кўтаришга қарор қилганлар. Хўжалик далаларида 25 ўзиюрар комбайн унумли ишлаб, ҳар куни давлатга 130—140 тонна шоли топширилаётир. Совхоз шоликорлари ўрим-йиғимни 20 октябргача тугаллаб, давлатга 5 минг тонна юқори сифатли шоли етказиб бериш учун курашмоқдалар. Суратларда: (чапдан) совхоз бош агрономи Баҳром Мирзабеков, илғор комбайнчи Юра Наумов билан шолизорда. Ўнгда эса хўжаликнинг Чинтон Эсолиев бошлиқ 3-бўлим шолизорларида ўрим пайти.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

ГУЛШАНДАГИ ШУМҒИЯ

ФЕЛЬЕТОН

Бўлмасанг ҳам шоир, лекин сан
Граждан бўлишга мажбурсан.
Гражданин бу нима демак?
Ватанига чин фарзанд бўлмак.

Н. А. НЕКРАСОВ.

Ҳали 17 ёшга етмаган Саломат Султоновна Соипова бир неча кундирки йўқ! Уз оёғи билан йўқолди. Куйбишев район Билбас кўчасидаги 9-уй худди инига чўп тиқилган арининг уяси бўлди, қолди. Хонадоннинг еган оши заҳар, ичгани заққум бўлди. Онанинг кўнгли болада, боланинг кўнгли далада, деганлари шу бўлса керак. Уйидагилар зир югуриб, Саломатни қидириб, саломатлигини йўқотаёзди. У-чи? Парвойи палак. Унга Кимсанбойнинг маза-матрасиз, яланғоч, бачкана шеърлари керак. «Ошиқ» суюқ шеърларини ўқийди, «маъшуқа» симобдай эриб уни тинглайди. Ахир у ҳали ҳаётнинг пасти-баландини билмаган бу қизни «сенга бир ажойиб китоб бераман» деб уйига олиб келмаганмиди?! Лекин қиз бу уйнинг остонасини ҳатлаб, сув деб, заҳар ичиб қўйганлигини энди тушунди. Лекин ғишт қолипдан кўчган эди. Айёрликда шайтонга ҳам дарс берадиган Чўлпон Эргашев Куйбишев район, Северо-Восток-2 массивидаги 78-уйнинг 44-квартирасида, турли-туман ҳийла-ю-найранглар билан ҳали 17 ёшга кирмаган қизнинг номусига тегди.

Шоирваччанинг тўтидай жавраб, илондай авраши жонига тегдими ёки уйидагиларни соғиндими, ҳар қалай Саломат қўлига қалам олди. Хат ёзди. Лекин қайси кўча, қайси уйлиги жумбоқ. Фақат «довостребование» деб алоқа бўлимининг номери ва исм-фамилия ёзилган, холос.

Нима қилиш керак? Ўйлаб-ўйлаб ўша алоқа бўлимида навбатма-навбат пойлоқчилик қилишди. Ниҳоят кунларнинг бирида Саломат қўлга тушди. Уйидагилар айтадиганни айтишди.

Шу кунгача «товуғимни кишт, мушугимни пишт» дейдиганга кўрсатиб қўяман, деб даканг хўрозлик қилган Кимсанбойнинг патагига қурт тушди. ЗАГС деган идорага югурди.

Бўйнида айби борнинг оёғи қалтирайди. Кимсанбой шу идоранинг номини эшитса, негадир, ўйлаб қоларди. Лекин ҳеч кимга ёрилмасди. У осонликча ён берадиган анойилардан эмас. Бу ишни ҳам шундай қотирадики, ЗАГСдагилар ҳам бурнини тортиб қолишади. У яна «санъати»ни ишга солди. У бекорга А. Н. Островский номли театр-рассомчилик институтини тамомлаганми? «Маҳорат», «Талант» деган сўзлар шу ерда асқотмаса, қаерда асқотади?

Саҳнада санъатини одамларга намойиш қилиш учун институтни битириптими? Ҳаётда артист бўлиши керак. У ўзининг бу ақидасига ҳамон амал қиларди. Ўйлаб-ўйлаб икки банддан иборат режа тузди. Бири бўлмаса, иккинчиси иш беради.

Биринчиси — Саломатнинг ҳомиладорлиги ҳақида справка олиш керак. Бир зумда 6-туғруқхонага қарашли 1-хотин-қизлар консультациясидан шундай справкани олди. Лекин кўнгли тўлмади. Унда ҳомила 8-7 ҳафталик деб кўрсатилибди. Кимсанбой шартта бу рақамларнинг олдига бир рақамини қўшди. Қарабсизки, ҳомила 18-17 ҳафталик.

Балки, оталик меҳри жўш уриб кетгандир, бечора жуда ҳам болажон экан-да, деб ўйларсиз. Асло! У «ёпиғлиқ қозон ёпиғлиқ» деган мақолни оғизда айтмаса ҳам, амалда риоя қилади.

У нега энди ЗАГСдан ўтишга шошилиб, оёғи куйган товуқдай типирчилаб қолди! Бунга ҳатто ярим йил ЗАГСсиз яшаган Саломат ҳам ҳайрон.

Қисқаси, шу йилнинг 19 апрелида Куйбишев район ЗАГСига ариза берилди. 19 май тезроқ кела қолса-ю, Чўлпон Эргашевнинг ҳам егани ичига тушса. Ниҳоят ўша кун ҳам келди. Аммо, иш битмади. Режа кўл келмади. Энди Саломатнинг ҳам юрагига ғулғула тушиб қолди. Лекин Ч. Эргашев «Ҳеч парво қилма, менинг пулим, танишим кўп. Пул бўлса, чангалда шўрва», — дерди ўзини бепарво кўрсатишга интилиб.

Бузоқнинг югуриши сомонхонагача деган гап бор. Бу гал ҳам худди шундай бўлди. Ўтган кунлар шоирваччанинг зарарига ишлади. ЗАГСдагилар Чўлпоннинг паспортини қўлга олиб, энди муҳр босиб, ҳатто табриклашмоқчи ҳам эди. Аммо, паспортнинг нақ ўша муҳр босиладиган жойи сал шубҳали кўринди. Шубҳа ўринли! Нега десангиз худди ўша ерда Кимсанбойнинг 1972 йил 22 июлда бошқа бир қиз билан никоҳдан ўтганлиги ҳақида босилган муҳрнинг изи қолган. Балки англашилмовчиликдир. Ишонмасангиз, паспортнинг номерини келтирамиз — VI—УД 523366. Буни ўқиб ўзингиз ҳам таажжубланаяпсиз-ку,

Эшитинг. Ўтган йилнинг 22 июлида шоир Чўлпон Янгийўл шаҳрилик Озодахон билан ЗАГСдан ўтган. Лекин у «бир кунлик» куёв бўлган, холос.

Кимсанбой «Бир кун мен билан турган хотин ҳақидаги муҳр қачонгача паспортимни доғ қилиб туради», — деди-да, махсус химикат билан муҳрни йўққа чиқарди. Бу ишни унинг ўзи қилганми ёки бировлар бажарганми, химикатни кимдан, қаердан, қачон олган? Буни ҳам ҳозирча у сир сақламоқда.

Халқда муғомбир тумшуғидан бир марта илинади, деган гап бор. Бир жиноят калавасининг учи унинг бутун қинғир ишларини очиб ташлади.

Кимсанбой қўлга тушди. Лекин у ҳозир ўзини минг ёққа уриб, ундан қутилиш пайида. Аммо, эплай олмайди.

Гапни яна узоқдан бошлашга тўғри келади. 1958 йил 15 апрелда Қирғизистон ССР Ўш район милиция бўлими томонидан берилган 594407 номерли паспортни йўқотдим, деб Тошкент шаҳар Октябрь район милиция бўлимидан 1959 йил 4 ноябрда XXI—УЩ 602363 номерли янги паспорт олди. Буни қандай қилиб уддалаган? Бу ҳам шоир Кимсанбой ва мазкур район милиция бўлимида ўша пайтда ишлаган кишиларга, маълум холос. Юқоридаги паспорт VI — УД 523366 номерли бўлиб Тошкент шаҳар, Куйбишев район милицияси томонидан 1982 йил 17 апрелгача муддат билан берилган. Худди шу паспортда қайд қилинишича, бунинси Кимсанбойнинг XXV—УЩ 540312 номерли 24 декабрь 1964 йилда Тошкент шаҳар, Фрунзе район милиция бўлими томонидан берилган ва «йўқотган» паспорти ўрнига олганлигини кўрсатади.

Чўлпоннинг паспорт режими ҳеч қайси рисолага тўғри келмайди. ЗАГСга берган юқоридаги ҳар икки аризасида ҳам туғилган йили 1938 йил 19 июнь деб кўрсатилган. Лекин биринчи хотини Насиба Очилованинг таъкидлашича, Кимсанбойнинг учта паспорти бўлиб, унинг ҳар бирида туғилган йили ҳар хил кўрсатилган. Лекин унинг паспортларини синчиклаб таққосланса 3 та эмас, бир нечта бўлиши керак. Буни «Бошқа паспортимни олиб келсам, ЗАГСдан ўтказасизларми?», — деб айтган гаплари ҳам тасдиқлайди. Чўлпон паспорт столидаги айрим ношуд кишиларнинг бепарволигидан усталик билан фойдаланмоқда. У хоҳлаган пайтида паспортини алмаштираверади, ЗАГСдан ўтаверади.

Буларнинг ҳаммасини, наҳотки, олий маълумотли зиёли, қолаверса, ўзини ўзбек адабиётининг «устуни» деб ҳисобловчи шоир қилаётганига ишонмайсан, киши. Наҳотки, у СССРнинг ҳар бир граждани муқаддас деб билувчи ҳужжатга шундай муносабатда бўлса? Наҳотки, у В. Маяковскийнинг совет паспорти ҳақидаги шеърини ўқимаган бўлса, дейсан. У буларнинг ҳаммасини билади, ўқиган ҳам. Аммо уқмаган. У табиатан билиб туриб, сувга тупирадиганлар тоифасидан. Насиҳатни кесатиқ, маслаҳатни камситиш, йўл-йўриқни иғво деб тушунади.

Эътибор бердингизми, ҳурматли газетхон! Биз Насиба Очиловани Чўлпоннинг биринчи хотини дедик. Худди шундай. Сабаб у Озодахон билан никоҳдан ўтгунга қадар, унга уйланган. Балки Озодахон буни кеч бўлса-да сезиб, таҳқирланган севгиси ҳурмати, уни олдига солиб ҳайдаган бўлса ажаб эмас.

Теша тегмаган гапни Насиба Очиловадан эшитинг. Унинг тегишли ташкилотларга йўллаган аризаси ва суҳбат чоғидаги гапларидан айрим сатрларни ижозати билан сўзма-сўз кўчирамиз: «Мен, Насиба Очилова, 1966 йилнинг январида Чўлпонга турмушга чиқдим. Биз икки ўғилли бўлдик. Бирга яшаган пайтимизда у мени рашк қилиб, бир неча мартаба дўппослаб урди. Мени урганини учун 1970 йилнинг ноябрида уни Чилонзор район ички ишлар бўлимига чақиришди. Шахсан мен унда, унинг номидаги учта паспортни кўрганман. Уларнинг бирида туғилган йили 1936, бошқасида 1937 йил, учинчисида 1938 йил кўрсатилган. Радиокомитетда ишлаб юриб, қалбаки йўл билан Олмазор кўчасидан квартира олди. Ҳозирги яшаб турган уйини ҳам ғайри қонуний йўл билан олган. Икки ўғлим ҳам мен билан бирга туради. Аммо, билмайман қандай қилиб, уларни ҳам уй ордерига ёздириб олибди. Ордерни кўрсатиб, мақтанганида билиб қолдим. Оила қурганимиздан кейин тўққиз ойгача бўйимда бўлмади. Шуни дастак қилиб, у мени бевафоликда айблади, ҳақоратлади, урди. Фарзанд кўргач, баттарроқ қийнади. Ўғил туғиб туғуруқхонада ётганимда, лоақал бирров бориб ҳол-аҳвол сўрашга ярамади. Унинг бу қилмишига бардошим етмай мен ўзимни заҳарлашга қарор қилдим. У бўлса мен заҳар ичаётганимда бақрайиб «ўлмайсан»,—деб қараб тураверди. Кечқурун мени касалхонага олиб кетишди. Шифокорлар бир амаллаб ўлим чангалидан қутқариб қолишди.

У жиноий жавобгарликка тортилишидан қўрқиб, мени жанжал кўтармасликка ва уйимга кетишга кўндирди. Мен бундай ҳақорат ва маломатларга чидай олмай, ажралиш учун ариза бердим. 1971 йилнинг февралида суд бизларни ажратди.

У алиментни хоҳлаган пайтда, фақат ойлиги юзасидан тўлайди. Унинг китоблари чиққан, газета-журналларга ёзиб туради. Амалдаги қонунга биноан у алиментни тўлаётганда унинг қалам ҳақлари ҳам қўшилиши керак. Унинг икки тўплами «Ёш гвардия» ва Ғафур Ғулом нашриётида босилган. Бунда албатта дўстларининг ёрдами катта. Бўлмаса, кўринишида қўйдай ювош, аслида чиёндан ҳам баттарроқ шу одамнинг китоби чиқармиди?! Одамларнинг бепарволиги ва масъулиятсизлигидан фойдаланишда у устаси фаранг». Насибанинг гапига яққол мисол. Юқоридаги паспорти панд берган, Ч. Эргашев дарров уни ҳам «йўқолди»га чиқарди. Кўз очиб-юмгунча, Куйбишев район милициясидан унинг ўрнига 1973 йил 11 июнда VII—УД 657591 номерли янги паспорт олди. Оёғини қўлига олиб, 1973 йилнинг 7июлида Саломат билан никоҳдан ҳам ўтди.

Таажжубланарли жойи шундаки, Куйбишев район ЗАГСидаги ходимлар аввал ҳушёрлик кўрсатишди. Кейин эса, мум тишлаб, шу район милицияси паспорт бўлимидаги боқи-беғам кишиларга ўхшаб, бепарволик тўнини кийиб, масъулиятсизлик отига миниб олишди. Худди ана шуниси кишини жуда ўйлатиб қўяди.

«Ажралишиб кетганимиздан кейин ҳам у бир неча бор менинг олдимга келди. Кечирим сўраб ёки болаларининг соғлиғини билиш учун эмас... Ҳар келганида ҳақоратлайди, турли иғво гаплар тарқатиб кетади. Майна қилади, хўрлайди. Туҳмат тоши отади. У мени улуғ шоир бўламан ва тарихга кираман деб ишонтирмоқчи бўларди. Бир куни қўшнимга 16 ёшли қизга уйланмоқчиман дебди. Яқинда менинг олдимга Саломат келди. Ўғлим касал бўлиб, шифохонада ётганимда, кўриш учун Чўлпон бир қиз билан боргани. Энди билсам, у Саломат экан. У Чўлпон билан ярим йилдан бери бирга тураётганлиги, ҳатто иккиқат бўлганлигини айтди. Демак, Чўлпон уни ҳам бўйдоқман, бола-чақам йўқ, менинг отим Кимсанбой деб лақиллатибди. Мен Саломатдан нега ЗАГСдан ўтмадиларинг? деб сўрасам, унинг паспорти ҳозирча ёнида эмас экан, деб жавоб берди».

Сўнгра аризада Саломатнинг телефон номери ва у ўзини масъул лавозимдаги кишининг қизиман деб таништирганлиги ёзилади. Суҳбатлашганда ҳатто қўрқитганлигини ҳам айтиб берди. Аравасига тушгач, қўшиғига ҳам қўшиласан, деб шуни айтишади-да. Қозоннинг қораси юққани шу-да!

Аслида-ку, у Саломатнинг ҳам иззат-нафсини, ишончини топтаяпти. Салкам бир йилдан бери уй унга авахта бўлди. Чунки «уйда ҳечким йўқ!» деб эшикка хат ёзиб, Кимсанбой унинг устидан қулфлаб ишга кетаверди. У бўлса тўрт деворга термулиб, қоронғи уйда ўтираверди. Саломатнинг ойи куни яқинлашгач, иложсизликдан баъзан ташқарига чиқишга руҳсат берди. Саломат уйда бўлганида, ҳеч кимга эшик очмаслиги керак. Акс ҳолда Кимсанбой унга кўрсатиб қўяди. Саломат билан кундузи бирга тураётган укаси унга пойлоқчими ёки суҳбатдошми? Айтиш қийин. Бунга ҳатто Куйбишев район, 20-ЖЭКдагилар ҳам аниқ жавоб беришолмайди.

Хатнинг давоми: «Бизлар бирга яшаган кунларнинг бирида, у радиокомитетда ишлаб юрган кезларда ҳурматли бир ёзувчининг повестини ўғирлаганликда айбланди. Ўша ёзувчи уйимизга келиб, унинг ёзган нарсалари билан танишди. Ёзувчи уйимиздан кетгач, «у менинг 280 сўм пулимни ўғирлаб кетибди», деб гап тарқатасан», «унинг пули кўп, уялганидан ҳам беради», деди. Лекин мен унинг гапига кирмадим... Унинг таржимонлик фаолияти ҳам сохта. Қозоқчадан таниш-билишлар ёрдамида, бошқа тилдан эса менинг кўмагимда бўлган. Мен ҳам шеърият мухлисиман. У билан «Ленин учқуни» газетасига шеър ёзиб танишганман. Мен уни ниҳоятда покиза ва олижаноб киши деб ўйлардим. Энди билсам...

Менга не таъналар ва маломатлар қилмади. Лекин букилмадим. Яхши одамлар кўп экан. Ҳамдард бўлишди. Ишлаяпман. Болаларим боғчада. У туфайли тарк этган шеърий машқларимни давом эттириш ниятидаман. «Шоир» ва Саломат мени тинч қўйишса бўлгани. Пасткашлик шунга бориб етдики, яқинда Саломатнинг қариндошлари уйимга «совчи» бўлиб келишди. Балки куёвларининг қўчқордай икки ўғли борлигига ишонишмаётгандир. Кимсанбой Озодага уйланганлигини мен яқинда билдим. У изини бекитишга уста», — дейди Насиба Очилова. Аризанинг бундан кейинги сатрларини ўқиган, Насибанинг ҳикоясини эшитган ҳар бир кишининг тепа сочи тикка, қўли мушт бўлади. Худди димоғингизга палағда тухумнинг қўланса ҳиди урилгандай кўнглингизни беҳузур қилади.

Чўлпоннинг барча разил қилмишларига тишини-тишига қўйиб чидаган, аммо пичоқ суякка етгач, Насиба ҳамма гапни оширмай ва яширмай тўкиб солган. «Икки ўғилни туққан она бўлсам-да, иккисига ҳам исм унинг хоҳиши билан қўйилган. Энди билсам, бу исмлар тарихда бадном бўлган шахсларнинг исмлари экан. Бунинг маъносига энди тушундим», — деб Насиба Очилова аризага унинг 602363 номерли биринчи паспортини илова қилган.

У шунақа. Йўқолмаган паспортларини «йўқолди»га, тирик хотини ва боласини йўққа чиқариб ўрганган. ЗАГСдан ўтишни сўраб Озодахон ва Саломат билан икки марта ёзган аризасида, ҳатто ҳарбий билетида бола-чақасини ҳам, аввал уйланганлигини ҳам яширган. Ҳаммасига қўли титрамасдан «биринчи» ва «биринчи мартаба», «болаларим йўқ» деб ёзаверган. У эккан ёлғончилик уруғидан расволик меваси униб чиқаверган. «Бир йигитга қирқ ҳунар ҳам оз» деган мақолни у ўзича тушунса керак. Бўлмаса қалбаки йўл билан квартира олиш ва алмаштиришнинг ўзи бир жиноят. Плагиат—адабий ўғирлиги бир жиноят. Хотинбозлиги бир жиноят. Паспортларни, ҳарбий билетни «йўқотавериш», химикатни ишга солиб, муҳрни ўчириш қўша-қўша жиноят.

Унинг бу «севги» саргузаштидан республика «Билим» жамиятидагиларнинг хабари борми? У шунчалик ярамас ишларни қилиб, —нур, зиё тарқатувчи даргоҳда катта редактор бўлиб ишлашга лойиқми?!

Чўлпон бировларни таҳқирлаб, ҳақоратлаб, камситиб, лақиллатиб ўрганиб қолган. У кишиларнинг дилига озор етказиб, ўзи ҳузур қилади. Қўша-қўша жиноятларни қилишда унинг на қўли қалтиради, на виждони азобланди. У ҳамон «менинг ошна-оғайним кўп. Улар менинг шеърларимни жон-жон деб босишади. Аммо мени танқид қилувчилар топилса, мақоласи юлдуз кўрмай, жон беради», — деб сиртига сув юқтирмай юрипти. Унинг сўзлари ёлғон, табассуми сохта!

Содда табиат қизлар диққатига: ўрта бўйли, қорачадан келган, сочини пастга тараган, башанг кийинувчи бу йигитга дуч келсангиз ҳушёр бўлинг! Сиз ҳам унинг совунига кир ювиб, кейин, аттанг «кўз ёшим дарё бўлиб, балиқлар ютсин сени» деб юрманг. Унда кеч бўлади.

Ч. Эргашевнинг тили бошқа-ю, дили бошқа, иккиюзламачилиги ва товламачилигини билмаган ҳамтовоқлари диққатига: ақлингиз борида этагингизни ёпинг. Тағин шўрингизга шўрва тўкилмасин, эл-юрт олдида бир умрга бадном бўласиз.

Чўлпон Эргаш дуч келган жойда, дуч келган одамларга ўз шеърини ўқийверади. У шоир Муқимийнинг Муҳйига айтган гапларини ўқиган бўлса ҳам, уқмаганга ўхшайди.

Чўлпон инсонликка иснод келтираётган, шеърдан муҳлислар иҳлосини қайтараётган соҳта бир шоир-ку!

У аслида қовун полизларда ўсадиган, лекин тасодифан адабиёт гулшанида пайдо бўлган яккаш, сассиқ алаф. Сўққабош — шумғия! У шеърият, санъат ва илм оламидаги доғули айёр, йигитликнинг, оталикнинг қадрига етмаётган, фирибгар ва маккор бир хотинбоз.

Унинг ижодига ҳақиқий баҳо Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи томонидан берилади.

Қўша-қўша жиноятлари салмоғи ва паспортлар, ҳарбий билетлар олишда унга кўмаклашганларнинг ҳиссаси республика Ички ишлар министрлиги ва Ҳарбий комиссариати томонидан аниқланади.

Шоирваччанинг «севги» саргузашти — жиноятига ҳақиқий ва одилона хулосани тергов органлари чиқариши турган гап.

Кимсанбойнинг — Чўлпон Эргаш эканлигидан газетхонларни хабардор қилиш мақсадида, юқоридагиларни оққа кўчирувчи:

Холис ХУШЁРОВ,

ЭРТАГА ТОШКЕНТДАГИ БИЛИМЛАР УЙИДА ВЕНГРИЯ ЭКОНОМИКАСИ ВА ТЕХНИКАСИ КУНЛАРИ ОЧИЛАДИ

ҲАМКОРЛИГИМИЗ САМАРАСИ

Дьёрдь ПАЪТАК,
Тошкентда ўтадиган Венгрия экономикаси ва техникаси кунларининг мутасадди-директори

Будапешт билан Тошкент ораси ҳазилакам йўл эмас. Биз ажойиб совет ҳаво лайнерида беш минг километр йўл босиб келдик. Орамиздаги масофа шунчалик олислигига қарамай, алоқаларимиз тобора яқинлашиб бормоқда. Будапешт билан Тошкентни ҳаво лайнерларигина боғлаб қолмасдан икки ўртада дўстлик поездлари ҳам қатнаб турибди. Бизнинг тўқимачилик корхоналаримизда Ўзбекистон далаларида етиштирилган «оқ олтин» ҳосилидан газлама тўқилмоқда, кийим-кечаклар тикилмоқда. Ҳар йили минг-минг тонна тола олиб турибмиз. Ўз навбатида эса, биз Венгрия саноатининг маҳсулотларини Ўзбекистонга жўнатиб турибмиз. Венгрия тикувчилари тиккан кийим-кечакларни Ўзбекистонда ёқтириб харид қилишмоқда. Инсон саломатлиги учун энг зарур бўлган дори-дармонлар жўнатиб турибмиз. Жаҳонга машҳур «Икарус» автобусларимиз ҳам тошкентликлар хизматида. Биз бундай дўстона алоқаларимизни яна ҳам кучайтириш мақсадида кейинги йилларда эришган ютуқларимиздан сизларни хабардор этиш учун Тошкентга келдик. Венгрия экономикаси ва техникаси кунлари Тошкентда ўтказилаётганлиги ҳам бежиз эмас.

Бундан роппа-роса 25 йил муқаддам Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам ҳақида имзоланган шартнома венгер халқи учун энг азиз ва муқаддас ҳужжатлардан биридир. У кўп қутлуғ шартнома бўлди. Халқларимиз ўртасида мустаҳкам дўстликка асос солди.

Мамлакатларимиз ўртасида иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик ривожлана бориб, мисли кўрилмаган қувончли натижаларни берди. Чорак аср ичида Венгрия билан Совет Иттифоқи ўртасида товар айирбошлаш 50 баравар ортди. Ҳозир ҳар беш кунда 1948 йили бутун йил давомида айирбошланган миқдорда товар айирбошланмоқда.

Ўтган давр ичида Совет Иттифоқи ёрдами билан Венгрияда жуда кўп саноат корхоналари барпо этилди. Саноатнинг турли хил тармоқлари юзага келди. Икки мамлакат ўртасида борди-келдилар кўпайди. Тажриба алмашиш кучайди, бир-бирининг энг яхши ютуқларидан баҳраманд бўлиш имконияти тобора очилмоқда. Совет халқининг беғараз ёрдами туфайли, совет мутахассислари, олимлари, конструкторларининг дўстона мадади билан фан-техника тараққиёти соҳасида катта ишлар амалга оширилди.

Эндиликда Совет Иттифоқининг беғараз ёрдами билан қурилган металлургия корхоналаримизда аъло сифатли пўлат эритмоқдамиз. Машинасозлик корхоналаримизда эса мукаммал машина-ускуналар ишлаб чиқармоқдамиз. Жуда кўп корхоналаримизда Совет Иттифоқида тайёрланган ускуналар бенуқсон ишлаб турибди. Совет Иттифоқи мутахассислари қуриб ишга туширган уйсозлик заводи кўплаб уйлар қуриш имконини бермоқда. Совет Иттифоқида тайёрланган самолёт ва паравозлар, пароход ва енгил машиналар венгер халқининг манзилини яқин қилмоқда.

Будапешт метрополитенининг тилларда достон бўлган мукаммал экскаваторлари ва вагонлари Совет Иттифоқида тайёрланган. Тошкент меҳнаткашлари қувончига-қувонч қўшган юмшоқ ўриндиқли «Икарус» автобуслари эса Венгрия машинасозлик саноатининг маҳсулидир. Бундай мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Венгрияда бўлганида, у мамлакатларимиз ўртасида юзага келган ва кенг илдиз отиб бораётган дўстона ҳамкорликка юксак баҳо берди. Бу дўстликнинг коммунизм қурилиши иши учун жуда катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди. Ҳақиқатан ҳам халқларимиз ўртасидаги дўстлик йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда. То шу кунга қадар 8 минг венгер мутахассиси Совет Иттифоқида бўлиб, тажриба ўрганган бўлса, 3500 совет мутахассиси — шу жумладан тошкентлик мутахассислар ҳам мамлакатимизда бўлиб фан-техникамиз эришган ютуқлар билан танишиб қайтдилар. Бу ўзининг яхши натижаларини бермоқда.

Венгрия ва Совет Иттифоқи ўртасида саноатнинг кўплаб тармоқлари бўйича ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилди. Масалан, глинозем, алюминий ва олефинлар ишлаб чиқариш, транспортсозлик, ҳисоблаш қурилмалари ишлаб чиқариш ва бошқа қатор маҳсулотлар етказиш бўйича доимо савдо-сотиқ ва ўзаро ҳамкорлик қилиб турилибди. СССР мамлакатимизнинг элликта саноат объекти учун йирик ускуна ва қурилмалар етказиб бериб, Венгрия Халқ Республикасини индустрлаштиришда салмоқли таъсир кўрсатди. Дунай металлургия комбинати, Тисай химия комбинати, уйсозлик комбинати, Айкай глинозем заводи, Дунай нефтни қайта ишлаш корхоналари шулар жумласидандир. Бундан ташқари совет мутахассислари техника тараққиётига алоқадор бўлган 4000 та техника ҳужжатларини тайёрлаб беришди. Ўз навбатида Венгрия мутахассислари Совет Иттифоқи учун 2600 та техника ҳужжатлари тайёрлаб бердилар.

Совет Иттифоқида муваффақиятли ўтказилаётган Венгрия экономикаси ва техникаси кунларининг аҳамияти беқиёсдир. Бунда биз фан-техника соҳасида эришган ютуқларимизни Совет мутахассислари эътиборига ҳавола этамиз. Шуни айтиш керакки, совет мамлакатида ўтказилаётган Венгрия кунлари шу пайтгача ўтказиб келинган ана шундай тадбирларнинг энг йиригидир. Биз бу ишга халқ хўжалигимизнинг турли тармоқларида ишлаётган ўнлаб етакчи мутахассисларни жалб этганмиз. Улар ўз соҳаларида эришилган энг сўнгги техника ютуқлари, янги тажрибалар ҳақида совет мутахассислари учун лекциялар ўқишади.

Венгрия экономикаси ва техникаси кунларини ўтказишнинг бош ташкилотчиси — Венгрия савдо палатасидир. Шу билан бирга бу ишда бизга совет ташкилотлари катта ва беминнат ёрдам кўрсатаётганликларидан беҳад миннатдормиз. Совет Иттифоқида ўтказиладиган Венгрия кунларини дастлаб биз Москва шаҳридан бошладик. Бу ерда саноатимиз тармоқлари эришган ютуқларни намойиш этдик. Новосибирскда эса фан-техника ва ҳисоблаш техникаси соҳасидаги муваффақиятларимиз ҳақида сўз юритилди. Тошкентда ўтказилаётган Венгрия кунларида тўқимачилик ва озиқ-овқат саноати янгиликлари ўрин олади. Илмий тадқиқот институтларининг олимлари, практик инженерлар қизиқарли темаларда лекциялар ўқийдилар. Боғдорчиликни ривожлантириш ҳақида Венгрия мутахассислари ўз тажрибаларини ўртоқлашадилар. Қурилишни индустрлаштириш, янги қурилиш материаллари тайёрлаш тажрибаси ҳақида, қишлоқ қурилишини лойиҳалашнинг янги, замонавий методлари ҳақида етакчи мутахассислар гапириб берадилар. Шу ҳақда махсус фильмлар намойиш этилади. Бундан ташқари Билимлар уйида Венгрия моделлари кўрсатилади.

Тошкентда ўтадиган Венгрия экономикаси ва техникаси кунлари қардошларимиз ва дўстларимиз учун қизиқарли ва фойдали бўлади, деб умид қиламиз.

* * *

Эртага Тошкентдаги Билимлар уйида СССРда Венгрия экономикаси ва техникаси кунларининг очилиш маросими бўлади. Бу ерда шу тантанага бағишланган кўргазма очилади. Суратларда (чапдан ўнгга): 1. Кўргазмани жиҳозлашда қатнашган рассомлардан бир группаси. 2. Кўргазма залларида.

И. Глауберзон фотолари.

Спорт. Спорт. Спорт.

БУГУН—ФИНАЛ УЧРАШУВИ

СССР кубоги учун мамлакат кучли ёш боксчиларининг Тошкент турнири ниҳоясига етмоқда. Ўзбекистон терма командаси спортчилари турнирда муваффақиятли қатнашмоқдалар. Республикамиз вакиллари тенгқурлари билан мусобақаларда яхши техник жиҳатларинигина эмас, балки тактик маҳоратларини, аъло даражада жисмоний тайёргарлик кўрганликларини ҳам намойиш қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам улар ўз группаларида пешқадам бўлиб олдилар.

Навбатдаги учрашувларда Қозоғистон—Украина ва Белоруссия—РСФСР терма командалари куч синашдилар: Украина ҳамда РСФСР командалари боксчилари ғолиб чиқдилар. Кеча охирги ўйинлар бўлди. Бугун икки кичик группанинг пешқадами финалда учрашади.

ТУГАГАН ВА БОШЛАНГАН МУСОБАҚАЛАР

Тбилиси шаҳридаги СССР кубоги учун велошоссе мусобақаларида тошкентликлар ҳам қатнашдилар. 50 километр масофага ўтказилган оломон пойгада Ўзбекистон вакили Л. Маркелова учинчи ўринни, 135 километрлик шундай пойгада тошкентлик А. Дикусар бешинчи ўринни эгаллади. Ўзбекистон терма командаси велосипедчилари умумкоманда ҳисобида еттинчи ўрин билан кифояландилар. Кеча бу ерда велотрек бўйича мамлакат биринчилиги мусобақалари ҳам бошланди.

ПАХТАКОРЧИ ДАРВОЗАБОН

Тошкент область автомобиль корхоналари биринчилиги учун анъанавий футбол мусобақасига старт берилди. Республика пойтахтидаги «Спартак» стадионида давом этаётган бу учрашувларда Тошкент, Бекобод, Чирчиқ, Оҳангарон шаҳарларининг автомобилчи-футболчилари иштирок қиляпти. Ангрен шаҳар автобус-таксомотор парки ва Тошкент шаҳар 2-автокомбинати командалари ўйини 0:3 ҳисобида тугади. Тошкентликлар дарвозасини собиқ пахтакорчи В. Остроухов қўриқлади.

Область биринчилиги мусобақалари шу ой охиригача давом этади.

«ЧОРВАДОР» АНСАМБЛИ

Самарқанд областининг Фориш район маданият уйи ҳузурида янги ансамбль ташкил қилинди. Унга «Чорвадор» номи берилди. Бу ашула ва рақс ансамблида турли касбдаги санъат ихлосмандлари ўз маҳоратларини намойиш этиб, район меҳнаткашларини мамнун этмоқдалар. Ансамблни ташкил қилишда республика пойтахтининг санъаткорлари катта ёрдам кўрсатишди.

У. ДУСАНОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40—Музикали программа. 10.10—Мультфильм. 10.30 — Ёзувчилар—болаларга. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник» 11.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.05 — Мультфильм. 17.15 —«Кичкинтой» программаси. 17.45 —Ахборот. 18.00 — Соялар чошгоҳда йўқолади (бадиий фильмнинг 3-серияси). 19.10 — Ахборот. 19.30 — МОСКВА. 20.00—ТОШКЕНТ. Экран ҳандаси (такрорий кўрсатув). 20.40 — «Олтин водий». 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.30 — Футбол: «Шахтёр» (Донецк) — «Арарат» (Ереван). 23.15 —ТОШКЕНТ. Музикали программа. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 11.10 — Петр 1 (бадиий фильмнинг 1-2-сериялари). 16.00—МОСКВА. Қор малика (бадиий фильм). 18.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 19.30 — ТОШКЕНТ. Реклама. 20.00 —МОСКВА. Спектакль. 22.00 — ТОШКЕНТ. Ҳужжатли фильм. 23.00 —Мультфильм. 23.15 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 15.30 — ТОШКЕНТ. Бокс. 18.30—ФРУНЗЕ. 19.30 — МОСКВА. 20.50 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/Х да Этик кийган мушук (кундузи), Золушка (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/Х да Қонли тўй, 15/Х да Тоғ гўзали.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/Х да Ойдин (кундуз соат 12 да), Қачонгача мой ейсан (кеч соат 7 яримда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Иван АНИСИМОВ раҳбарлигидаги ўргатилган айиқлар аттракционининг хайрлашув гастроллари.

КИНО

Мен — Шаповалов — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Ўгай она — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Оцеола — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР
Эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б—243. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Р. 04401